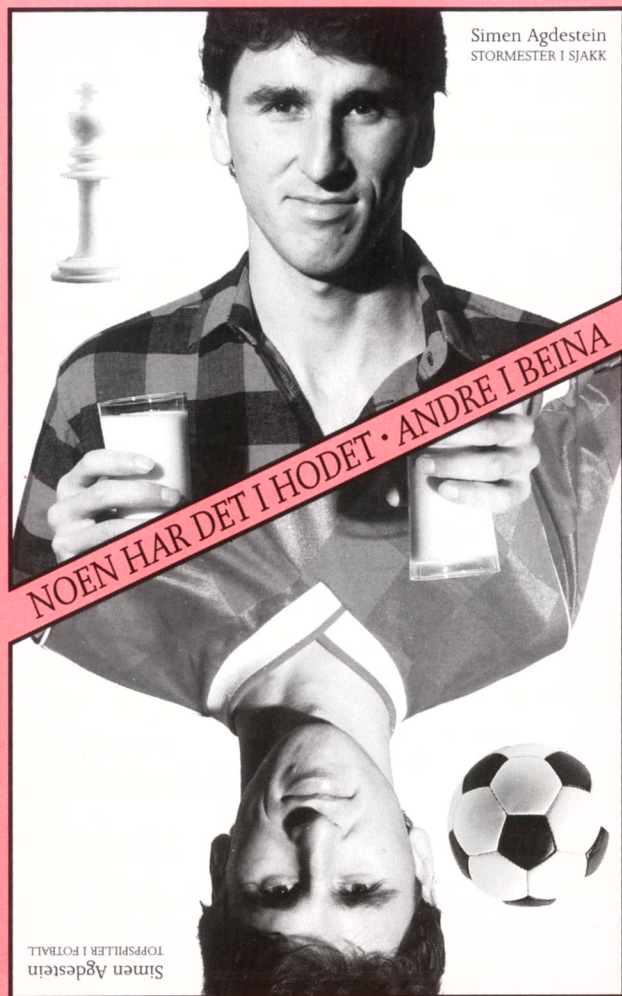

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frenningsvei 3
0588 Oslo 5

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

K

Noen få har det begge steder
- som Simen Agdestein. Melk og brød gir
en ernæringsmessig riktig start på
dagen. Det gir grunnlag for å trene godt -
og bruke hodet.

NORSKE MEIERIER

INGEN DRIKK KAN ERSTATTE MELK

K

© 1991 Falch Hurtigtrykk, Oslo

Falch Hurtigtrykk, Oslo

Nr. 4 1991

NORSK SJAKKBLAD

Sjakkens supermakt: OSS' NM-vinnerlag: Simen Agdestein, Ragnar Hoen, Roar Elseth, Einar Gausel, Tommy Sande og Einar Hatlebakk. Svein Johannessen og Terje Wibe spilte også på laget, mens Ole Christian Moen var lagkaptein.

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør:
Jonathan Tisdall
Redaktør:
Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Ingrid Dahl
Rune Djurhuus
Einar Gausel
Øistein Magnussen

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs.R.Kjeken

Adresse:
Frennings vei 3
0588 Oslo 5
Tlf (NSF/NSFU): (02) 15 12 41
Tlf (red.): (02) 71 13 40

Norsk Sjakkbild utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk
Sjakkbild er ikke nødvendigvis i samsvar
med Norges Sjakkbildforbunds offisielle syn.

INNHold

Lag-NM.....	3
Sluttstillingen i NGP	8
Det Åpne NNM.....	16
Suksess i Bærum.....	18
ELO-liste.....	19
samt Verden rundt (9), Norge rundt (12), Lesersider (14), Lær sjakk (32), Debatt (36), Kombinasjoner (39), Forbundsstoff (40), Terminliste (43) og Turn.-informasjon (46)	

Bilder: Side 18: Tore Bergsaker, Asker
& Bærum Budstikke. Resten: MH
Opplag: 3700.

Produsert med hjelp av *ChessBase 3.0*

"Velkommen til sjakk-Norge" var den kyniske kommentaren jeg fikk da jeg uttrykte min forbauselse over at absolutt *ingen* hadde benyttet seg av muligheten til å skrive inn til *Sjakkforum*. Jeg hadde ikke forstått hvor heldige vi var da vi fikk så god respons på spørreundersøkelsen, ble jeg fortalt. Å fylle ut et skjema er en ting, men å be leserne skrive inn på eget initiativ... Jeg må innrømme at jeg tok sjokket over de (svært) få svarene på *Lær sjakk*-oppgaven med fatning, men NULL interesse for å få alle slags sjakkspørsmål besvart av et panel bestående av Norges toppspillere, rystet meg. Jeg har også blitt rådet til ikke å sutre slik overfor leserne, men jeg kan ikke dy meg. Er interessen virkelig så lav?

For dem som liker å gi uttrykk for sine idéer og sin misnøye (en atskillig større gruppe, sett fra mitt synspunkt) på papiret, vil jeg foreslå at de gir utløp for sin energi på en positiv måte: Protester mot at sjakkspaltene legges ned! *Arbeiderbladet* er ikke lenger å finne i dette huset nå som Helters' spalte har blitt fjernet, og jeg hører at Jan S. Berglunds spalte i *Nordlys* forlengst har lidt samme skjebne. Avis- og TV-direktører forstår (langt bedre enn jeg) at ett eneste brev representerer et større stilltende publikum, mens mange brev tyder på en stor og sint masse. Så "lur" noen redaktører til å tro at sjakk-Norge er en aktiv og energisk gruppe, og sørg for at sjakkspaltene kommer tilbake til avisene igjen.

Klubber som er ute etter litt PR må gjerne sende inn eksemplarer av sitt medlemsorgan til NSb. Jeg har likt det jeg har sett så langt. "65" utgis av Tromsø Sjakklubb og er en glimrende samling av partier, analyser og nyheter fra Nord-Norge. Bladet er dessuten produsert på en profesjonell måte. For dem som satte pris på "Das Erste Tor" i NSb 2/91, og liker en "metafysisk", uærbødig og sarkastisk stil, kan Siciliansk Schakblad anbefales. Deres nyeste NSb-parodi er et typisk eksempel på deres holdning. Jeg gleder meg til å motta klubbaviser fra hele landet - ikke bare for å få tilgang på lokalnyheter, men også for å lage en oversikt over klubborganer, slik at avisomane NSb-lesere kan bli informert om hvilke muligheter som finnes. Har du tid, så send inn *din* klubbavis. JT

OSS (1)

Oslo Schakselskaps førstebeetning kunne tilfreds spankulere ut i det strålende maisolskinnnet etter å ha skaffet klubben dens nittende seier i norgesmesterskapet for klubbilag. Bare avbrutt av Askers seier i 1989, har OSS hatt klippekort på første-plassen de siste elleve årene.

Kan en NM-finale i det hele tatt bli spennende når Norges største og sterkeste klubb stiller med sine beste spillere? Joda, i år var finalen ganske jevnspilt og topprekkefølgen ble ikke avgjort før i siste øyeblikk. Arrangementet fant sted på Diakonhjemmets Sosialhøgskole i Oslo 9.-12. mai i regi av NSF. Ikke alle de tilreisende lagene var like fornøyd med innkvartering og spilleforhold, noe du kan lese mer om på side 14.

1. RUNDE: UTKLASSING

Som i fjor hadde to lag fra Vestlandet erobret finale-plass. Et friskt Stavangerlag vant Vestlandsserien knepent foran ærverdige Bergens Schakklub, men bergenserne sikret seg en Oslo-tur etter å ha slått Gjøvik i stikk-kampen. Allerede i første runde viste de Stavangerguttene hvor skapet skulle stå. Ivar Bern spilte dristig og godt, og rant Lauvsnes i senk.

Mange hadde store forventninger til OSS II's

juniorlag, men deres drømmer ble brutalt knust av storebrødrene i innledningsrunden. Hele 6-0 ble resultatet, som nok ikke yder juniorene full rettferdighet. Atle Grønn spilte glimrende mot en fotballskadet Simen Agdestein, men det kostet mye tid. I tidsnøden bukket han grusomt, i en stilling som et par trekk tidligere muligens hadde holdt til seier. Det var ikke bare Atle som hadde problemer med klokken, hele annetlaget utmerket seg med et enormt tidsforbruk.

Arbeidernes viste sine intensjoner ved å slå Narvik 4½-1½. Reite gikk imidlertid ned for Svedenborg og ikke overraskende var det på førstebord Narvik skulle håve inn flest poeng. Paul Svedenborg, norgesmester i 1966 og 1967, har fortsatt regneegenskapene intakt og sørget personlig for mer enn 38% av lagets samlede poengsum.

2. RUNDE: MOT NORMALT?

Bergens overkjørte programmessig Narviklaget. Narvikingene var nok i alle tilfelle finalens skyteskive nr. 1, men gjorde det kanskje uforholdsmessig dårlig i ren frustrasjon over bo- og spilleforhold.

OSS I, uten Agdestein på laget, innkasserte en pen seier over Stavanger, bare skjemma av noen små remiser. Tommy Sande, en ung, men erfaren klubb spiller, debuterte som finale-spiller for OSS og gjorde sine saker bra. Det

NM for lag 1991

	I	II	III	IV	V	VI	Lagp.	Ind.p.
1. Oslo Schakselskap I	●	4½	3	6	4½	5½	9	23½
2. Bergens Schakklub	1½	●	4½	4½	4	5	8	19½
3. Arbeidernes Sjakklubb	3	1½	●	1½	4½	4½	5	15
4. Oslo Schakselskap II	0	1½	4½	●	2½	4½	4	13
5. Stavanger Sjakklubb	1½	2	1½	3½	●	4	4	12½
6. Narvik Sjakklubb	½	1	1½	1½	2	●	0	6½

Bergens — kanskje ikke helt fornøyd med sølvet? Fra venstre: Tore Brekke, Eirik Gullaksen (i bakgrunnen), Eilif Skodvin, Petter Fossan, Ivar Bern og Kjell Arne Mork. Hans Hvide og John A. Kvamme er ikke med på bildet.

er ikke få spillere som deltar på Oslo Schakelskaps førstelag underveis til finalen, og klubben har alltid store (luksus-) problemer med å velge ut hvem som skal få æren av å være med i finalen blant sin solide medlemsmasse.

OSS II hadde absolutt ikke latt seg knekke av stortapet og slo Trondheimslaget 4½-1½.

3. RUNDE: SENSASJONEN

En liten bombe ble detonert da OSS I bare klarte uavgjort mot Arbeidernes. Trønderlaget spilte over all forventning og spesielt beundringsverdig var det at gevinstene kom på de to øverste bordene. Reite spilte originalt mot Gausel, som lett oppgitt kunne fortelle at det nå dessverre var blitt en vane for ham å tape for trøndere i lag-NM, det være seg fra Trondheim eller Steinkjer.

Bergenserne spilte sikkert og innkasserte nye 4½ poeng mot OSS II. Dermed inntok de ledelsen i turneringen, og det lå an til en ren finale mellom OSS I og Bergens i 4. runde. Bergens ville bare trenge uavgjort, forutsatt at de slo Arbeidernes i siste runde, for å ta klubbens første norgesmesterskap på 24 år! Årets lag har lav gjennomsnittsalder, men samtlige spillere er likevel gamle ringrever med solid erfaring. IM Ivar Bern er selvskreven toppmann, mens 17-åringen Eilif Skodvin er klubbens nyeste stjernesudd.

I bunnoppgjøret kunne Stavanger ta sin første

lagseier mot narvikingene.

4. RUNDE: FINALEN

Det skulle vise seg at spenningen rundt matchen Bergens - OSS I var størst før start. Det var i toppen det sviktet for bergenserne. Simen Agdestein var igjen på plass og gjorde det grundig av med Ivar Bern, som hadde spilt så bra i de innledende rundene. Gausel lot Gullaksen få smake bitre piller, og etter en sakte men sikker vinstføring ga Elseth Fossan en smultring i vestendingens første finaleparti. Hoen kunne nok ha spilt på vinst mot Mork, men som den fremragende lagspiller han er bød han remis og sikret dermed lagseieren, slik at Elseth i ro og mak kunne konsentrere seg om partiet mot Fossan. På 6. bord vant Einar Hatlebakk over John A. Kvamme. Lyspunktet for Bergens var Skodvins seier over IM Terje Wibe. Med dette var førsteplassen i realiteten Oslo-lagets. Ingen kunne håpe på at Narvik skulle utrette mirakler mot OSS i 5. runde.

Arbeidernes seilte rett inn i medaljestriden ved å slå Stavanger 4½-1½. Seier mot Bergens i 5. og avgjørende runde ville bety sølv, mens remis ville sikre bronzen. Bortsett fra en 4. plass i fjor og en 6. plass i 1981, var ikke Arbeidernes noen finaleplasseringer å skilte med. Men i år skulle det bli en annen dans. Norsk-nederlenderen Ivar Chavannes på annetbord bidro drastisk til trøndernes suksess: Etter fire runder hadde 22-åringen

Arbeidernes storkoser seg over tredjeplassen. Fra venstre: Dag Madsen, Tore Sandmark, Torben Myrvold, Ivar Chavannes, Øyvind Andersen og Jarle Reite. Trond Støre var et annet sted.

full pott! Han flyttet til Norge for 2½ år siden og studerer for tiden historie i Trondheim. Om han vil slå seg ned i Norge vil tiden vise, men så langt trives han godt med det sjakklike nivået i Norge sammenlignet med Nederlands. Arbeidernes har ellers et ungt og fremgangsrikt mannskap med veteranen og lilleputtnorgesmesteren fra 1981, Øyvind Andersen, på tredjebord. Det er et lag som sikkert vil gjøre seg enda mer gjeldende i årene som kommer.

OSS II påførte Narvik et nytt tap, 4½-1½, og lå godt an til tredjeplass før avslutningsrunden. Med en rød- og en blå russ (Dannevig og Østerberg) i full gang med de innledende rundene til 17. mai-feiringen kunne det vel ikke gjøres bedre. Øystein Dannevig innkasserte sin første og eneste seier etter å ha holdt Berg-Hanssen, som knapt hadde tid igjen, på pinebenken i over en halv time. Østerberg, derimot, gikk det ikke like bra for.

5. RUNDE: OSS II BUKKER FOR ARBEIDERNE

OSS I slo Narvik ettertrykkelig ned i støvlene, og kunne kose seg med å følge med i kampen om de andre medaljene mens de ventet på premieutdelingen.

Bergens var ute etter revansje for gårsdagens tap og sørget raskt og greit for at Arbeidernes kunne glemme alle planer om 2. plass.

Til tross for at Atle Grønn hadde remisert seg

gjennom turneringen etter det bitre tapet for Agdestein, og at Dannevigs formsvikt vedvarte, så OSS II ut til å være på vei mot seier over Stavanger. Arbeidernes hadde derfor mer eller mindre slått seg til ro med tanken på en ny 4. plass, da Asgeir Johannessen ble dagens syndebukk. I partiet mot Per Ove Egeli hadde Johannessen, etter mye frem og tilbake, endelig fått den beste stillingen, da han i tidsnøden bukket to bønder og tårnet med. Arbeidernes kunne bare takke og bukke...

Det virker klart at Oslo & Omegn-dominansen innen sjakken er i ferd med å svekkes betraktelig. Vi må hele syv år tilbake i tiden for å finne et NM-resultat uten to Oslo & O.-lag på seierspallen!

BESTE ENKELTPRESTASJONER

Bare Simen Agdestein (av de som spilte mer enn ett parti) vant alle sine partier (3/3). 2. bordsspillerne Eirik Gullaksen og Ivar Chavannes fikk begge 4/5. Det samme oppnådde vinnerlagets Roar Elseth (3. bord) og Ragnar Hoen (4. bord), mens beste 5. bordsspiller ble Christian Tunge (3/5) og Svein Johannessen (1½/2). 6. bordsspillerne var stort sett ute av form, med unntak av Nicolai Engedal som tok 3½/5. Reservene Tore Brekke og Einar Hatlebakk spilte til seg hele 3½/4.

Turneringsmessig forløp finalen greit, under ledelse av Øistein Magnussen, Per Bjørn Bakke og Johs R. Kjekken m fl. MH

Her skal vi se noen av de beste og mest spennende partiene:

□ Atle Grønn - Simen Agdestein ■

NM for lag, finale (1) 1991, Catalansk
1. Sf3 d5 2. c4 e6 3. d4 Le7

En ny vri på en uvanlig idé jeg har sett Mikhail Gurevitsj prøve. Sort forsøker å øve press på d4 ved å utvikle ...Sc6, Sge7 og Lf6. Jeg tror Gurevitsj forsøkte dette med g6 og Lg7.

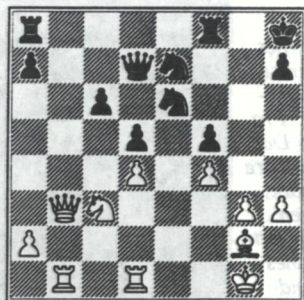
4. g3 Sc6 5. Lg2 Lf6 6. 0-0 Sge7 7. cxd5 exd5 8. Lg5 Lxg5 9. Sxg5 f6 10. Sf3 Lg4 11. Sc3 Dd7 12. Da4 0-0

En virkelig villmann ville se på ...h5 og/eller 0-0-0.

13. b4 Kh8 14. Tfd1 Sf5 15. h3 Lxf3 16. Lxf3 Sfe7 17. b5 Sd8 18. Db3 c6 19. Lg2 f5 20. e3 Se6 21. Tab1 g5

Agdestein har fått en stilling som ligner litt på hans yndlings-Stonewall, men springerne er ikke særlig livlige her.

22. bxc6 bxc6 23. f4 gxf4 24. exf4

24...Sc8

Etter Sd6-e4 har ikke sort noen bekymringer, men Grønn demonstrerer at den idéen er for ambisjos.

25. Sxd5! cxd5 26. Lxd5 Sc7 27. Lxa8 Sxa8 28. Db7!

Hvit håper på et sluttspill der fribøndene hans vil gjøre livet vanskelig for de kortbente hestene.

28...Sab6 29. Dxd7 Sxd7 30. Tb7 Sfb6 31. d5 Se4 32. Tb8 Tg8 33. Tc1 Sb6 34. Txxg8+ Kxxg8 35. g4 a5

Enkeltresultater:

1. runde

Bergens - Stavanger 4-2
Bern-Lauvsnes 1-0, Gullaksen-Aarland 1-0, Mork-Egeli ½-½, Skodvin-Michelsen ½-½, Hvide-Tunge 0-1, Brekke T-Skjelde 1-0.

Narvik - Arbeidernes 1½-4½
Svedenborg-Reite 1-0, Berg-Hanssen-Chavannes 0-1, Lockertsen-Andersen 0-1 Thoresen-Myrvold 0-1, Hansen-Madsen ½-½ Søråas-Støre 0-1.

OSS II - OSS I 0-6

Grønn-Agdestein S., 0-1 Dannevig-Gausel 0-1, Johannessen-Elseth 0-1, Wrangell-Hoen 0-1, Engedal-Johannessen S. 0-1, Wrangell E-Wibe 0-1.

2. runde

Bergens - Narvik 5-1
Bern-Svedenborg 1-0, Gullaksen-Berg-Hanssen 1-0, Mork-Lockertsen 1-0, Skodvin-Thoresen 0-1, Brekke-Hansen 1-0, Kvamme-Rafnung 1-0.

Arbeidernes - OSS II 1½-4½

Reite-Grønn ½-½, Chavannes-Dannevig 1-0, Andersen-Johannessen 0-1, Myrvold-Wrangell 0-1, Mads-

en-Engedal 0-1, Støre-Wrangell 0-1, 1-0, Hatlebakk-Brekke 0-1.

Stavanger - OSS I 1½-4½

Lauvsnes-Gausel ½-½, Aarland-Elseth 0-1, Egeli-Hoen 0-1, Michelsen-Wibe ½-½, Tunge-Hatlebakk ½-½ Skjelde-Sande 0-1.

3. runde

OSS II - Bergens 1½-4½
Grønn-Bern ½-½, Dannevig-Gullaksen 0-1, Johannessen-Mork ½-½, Wrangell H.-Skodvin 0-1, Engedal-Brekke ½-½, Wrangell-Kvamme 0-1

Narvik - Stavanger 2-4

Svedenborg-Lauvsnes 1-0, Berg-Hanssen-Aarland 0-1, Lockertsen-Egeli ½-½, Thoresen-Michelsen 0-1, Hansen-Tunge 0-1, Søråas-Bjørknes ½-½.

OSS I - Arbeidernes 3-3

Gausel-Reite 0-1, Elseth-Chavannes 0-1, Hoen-Andersen ½-½, Johannessen-Myrvold ½-½, Wibe-Madsen 1-0, Hatlebakk-Støre 1-0.

4. runde

Bergens - OSS I 1½-4½

Bern-Agdestein 0-1, Gullaksen-Gausel 0-1, Fossan-Elseth 0-1, Mork-Hoen ½-½, Skodvin-Wibe

Narvik - OSS II 1½-4½

Svedenborg - Grønn ½-½, Berg-Hanssen-Dannevig 0-1, Lockertsen-Østerberg 1-0, Thoresen-Johannes. 0-1, Hansen-Engedal 0-1, Søråas-Sørle 0-1.

Stavanger-Arbeidernes 1½-4½

Lauvsnes-Reite ½-½, Aarland-Chavannes 0-1, Egeli-Andersen ½-½, Michelsen-Myrvold 0-1, Tunge-Madsen ½-½, Bjørknes-Støre 0-1.

5. runde

Arbeidernes - Bergens 1½-4½
Reite-Bern 0-1, Chavannes-Gullaksen 0-1, Andersen-Fossan ½-½, Myrvold-Mork 0-1, Madsen-Skodvin 1-0, Støre-Brekke 0-1.

OSS I - Narvik 5½-½

Agdestein-Svedenborg 1-0, Gausel-Lockertsen 1-0, Elseth-Thoresen 1-0, Hoen-Hansen 1-0, Hatlebakk-Søråas 1-0, Sande-Rafnung 0,5-0,5.

OSS II - Stavanger 2, ½-3½

Grønn-Lauvsnes ½-½, Dannevig-Aarland 0-1, Johannessen-Egeli 0-1, Wrangell-Michelsen 0-1, Engedal-Tunge 1-0, Wrangell-Bjørknes 1-0.

35...Sxd5 er kanskje objektivt sett et bedre trekk, men i Grønns tidsnød foretrekker Agdestein å holde hvit borte fra a-bonden, ettersom fribonde i a-linjen ville være et sant mareritt for springerne hans.

36. gxf5 a4 37. Kg2?

37. Te1! var det trekket Agdestein fryktet. Da følger: 37...Sd6 (37...Sf6 38. d6 Sc4 39. Te6 Kf7 40. Kf2 og sort har svært lite fornuftig å foreta seg. 37...Sc3 38. d6 Sxa2 39. Te7 Kf8 40. Txxh7 Ke8 41. f6 vinner også) 38. Te6 Sbc4 39. f6 Sf5 40. Kf2 Kf7 41. Ta6 a3 42. Ke2 og hvit burde vinne.

37...Sxd5 38. Tc4?? 0-1

Hvit gav opp uten å vente på 38...Se3+.

□ Ivar Chavannes - Stein A. Aarland ■

NM lag (4), 1991

Ivar Chavannes var kanskje turneringens største positive overraskelse. Han sanket sammen et imponerende antall poeng mot sterk motstand på en overbevisende måte.

Avslutningen i partiet mot Dannevig er å finne på kombinasjonssiden og her følger nok en knusende seier fra Arbeidernes' 2. bord.

1. d4 e6 2. c4 f5 3. g3 Sf6 4. Lg2 d5 5. Sh3 c6 6. 0-0 Ld6 7. Lf4 0-0 8. Sd2 b6?!

Sort burde spille ...Le7!. Lf4 og Sh3 samarbeider dårlig, og hvit kommer til å tape tid på å omplassere dem. Dette er en ganske vanlig strategi i Stonewall.

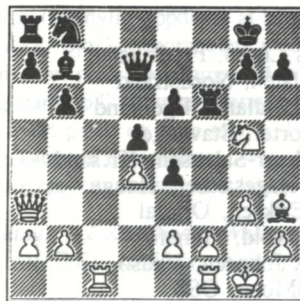
9. Tc1 Lb7 10. Db3 Se4?

Virker forhastet, og hvit straffer det kvikt.

11. Sxe4! fxe4 12. Sg5 De7 13. Lh3 Tf6

14. Lxd6 Dxd6 15. cxd5 cxd5 16. Da3! Dd7

Sort kan ikke bytte dronning når han har det svakelige e6-feltet og c-linja å bekymre seg over, men ulykken inntreffer like fullt.

17. Sxe6! Sc6

Eneste muligheten til å kjempe. 17...Txe6 18. Tc7! Dxc7 (18...De8 19. Lxe6+ Dxe6 20. Txb7) 19. Lxe6+ Kh8 20. Df8+ matt.

17. Sxe6 Sc6 18. Sf4 Df7 19. De3

Hvit har vunnet bonde uten å måtte gi fra seg et gram av fordelene. Det som kommer nå er mer nedslaktning enn teknikk.

19...Th6 20. Lg4 Td8 21. Tc3 Tf6 22. Tfcl Kh8 23. b4! b5 24. a4 a6 25. axb5 axb5 26. Tc5 Tfd6 27. Txb5 g5 28. Se6

På plass igjen. Sort kunne ha gitt opp, men det skjedde aldri å hale ut tiden i lagkamper.

29...Txe6 29. Lxe6 De7 30. Lxd5 Txd5 31. Txd5 Sxb4 32. Te5 Dd7 33. Dxxg5 Sc6 34. Df6+ Kg8 1-0

□ Einar Gausel - Jarle Reite ■

NM lag (3), 1991

1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. dxe5 Sg4 4. Lf4 Sc6 5. Sf3 Lb4+ 6. Sbd2 De7 7. e3 Sgxe5 8. Sxe5 Sxe5 9. Le2 b6 10. 0-0 Lxd2 11. Dxd2 Lb7 12. Dc3 f6 13. b4 c5 14. b5 h5 15. a4 g5 16. Lxe5 fxe5 17. a5 0-0-0 18. axb6 axb6 19. Ta7 Kc7 20. Tfal e4 21. Tla6 Th6 22. Dal Tb8 23. Ta2 g4 24. Td2 Td6 25. Dd1 Txd2 26. Dxd2 Ta8 27. Txa8 Lxa8 28. g3 De5 29. Dd1 d5 30. cxd5 Lxd5 31. Dcl Kd7 32. Kg2 Ke7 33. Da3 Kd7 34. Da7+ Dc7 35. Dal Lf7 36. Da8 c4 37. Dxe4 De5 38. Dbl c3 39. Ld3 Lc4 40. Le4 Lxb5 41. Da2 Dc4 42. Lf5+ Kd6 43. Dbl Kc5 44. Lc2 La4 45. Lxa4 Dxa4 46. Df5+ Kb4 47. Df6 b5 48. e4 Kb3 0-1

□ Ivar Bern - Arild Lauvsnes ■

NM lag (1), 1991

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. e4 c5 4. d5 e6 5. Sc3 Sf6 6. Sf3 exd5 7. e5 Sfd7 8. Lg5 Le7 9. Lxe7 Dxe7 10. Sxd5 Dd8 11. Lxc4 0-0 12. 0-0 Sc6 13. Tel Sa5 14. Ld3 c4 15. Lc2 Sc5 16. Dd4 Le6 17. Td1 Dxd5 18. Lxh7+ Kxh7 19. Dh4+ Kg8 20. Sg5 Tfd8 21. Txd5 Lxd5 22. Dh7+ Kf8 23. Dh8+ Ke7 24. Dxxg7 Sd3 25. Df6+ Kd7 26. Td1 Kc7 27. e6 Lxe6 28. Sxe6+ fxe6 29. Dxe6 Td6 30. De7+ Td7 31. Df6 Tad8 32. h4 b5 33. Da6 Sb7 34. Dxb5 Td4 35. h5 T8d5 36. De8 Td8 37. De3 Sbc5 38. h6 Tg4 39. h7 Tg7 40. Dh6 1-0 JT

Norges Grand Prix

Sluttstillingen i Norges Grand Prix '90-'91

Avslutningen på NGP-sesongen ble så spennende som den kunne få blitt. Ivar Bern har reist land og strand rundt de siste månedene for å sikre seg sammenlagt-seieren, og med seier i vårens siste Grand Prix-turnering, Rosecupen, kunne han oppnå samme poengsum som Einar Gausel. Ettersom de to da ville ha samme antall første- og andre plasser, ville det bety delte pengepremier (1. plass: 10 000 kr. og 2. plass: 5000 kr.). Gausel ville ikke overlate noe til skjebnen, dro til Molde og vant foran Bern.

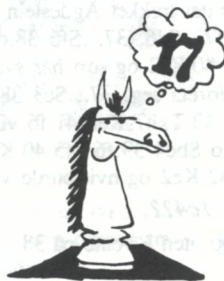
Pga plassmangel blir ikke resultatlistene for enkeltturneringene å finne før i NSb 5/91.

Mester

1 Einar J. Gausel, OSS	114
2 Ivar Bern, Bergens	106
3 Erik Fossan, Sandnes	90
4 Edwin David, Aure	78
5 Øystein Dannevig, OSS	71
6 Ivar Chavannes, Arbeidernes	68
7 Arild Lauvsnes, Stavanger	64
8 Rune Djurhuus, Elverum	58
9 Jens B. Eilertsen, Steinkjer	56
10 Eldin David, Aure	54

Klasse 1

1 Øystein Sæther, Elverum	96
2 Edwin David, Aure	93
3 Dag Madsen, Steinkjer	83
Nicolai Engedal, OSS	83
5 Arild Sveta, Sandnes	75
6 Eldin David, Aure	70
7 Lars A. Oldernes, Vadsø	67
8 Bjørn Erik Glenne, Nordstrand	58
9 Jone Riska-Pedersen, Sandnes	55
10 Christian Tunge, Stavanger	52

Klasse 2

1 Martin Andersen, Orkdal	100
2 Lars Even Andersen, OSS	75
3 Alf R. Andersen, Porsgrunn	71
4 Tarjei Bekkedal, Bærum	68
5 Ivar Danielsen, Stavanger	58
6 Lasse Aass, Evje	55
7 Frode Lillevold, Mo	50
8 Øyvind Pedersen, Sjakkameratene	48
9 Trond Nerland, Volda	42
10 Terje Lund, Levanger	40

Klasse 3

1 Lars Even Andersen, OSS	95
2 Ole Martin Wiig, Stjernen	67
3 Tor Wetle Hoem, Aalesund	66
4 Geir Moseng, OSS	59
5 Kjell A Lilleløyken, Orkdal	58
6 Tormod Ingul, Stjørdal	51
7 Pål Vegard Hagesæther, Hauge	51
8 Karl Mosby, Skien	48
9 Jon A. Reitan, Arbeidernes	48
10 Kjartan Leer-Salvesen, Kr.sand	48

Klasse 4

1 Markus Lømo, Fredrikstad	98
2 Roar Flaten, Nordstrand	96
3 Jan P. Leidland, Egersund	66
4 Ross Porter, Stavanger	62
5 Bjarte Leer-Salvesen, Kr.sand	60
6 Pål V. Hagesæther, Hauge	55
7 Matts Eriksen, Orkdal	51
8 Jo Myhrvold, Hønefoss	49
9 Tore L. Johnsen, Vadsø	46
10 Roger Moen, OSS	43

VERDEN RUNDT

London: Watson, Farley & Williams International.

Denne sterke internasjonale turneringen ble vunnet av 25 år gamle Alexander Khalifman og Englands William Watson som utdistanserte sine rivaler. Khalifman, som har forlatt Leningrad til fordel for Frankfurt, var på vei mot en knusende turneringsseier da Keith Arkell spente ben under ham og lot Watson slippe frem i teten. Siden advokatfirmaet WF&W også har et Oslo-kontor, har turneringen fått en nordisk vri, og skandinaviske spillere deltar jevnlig.

I år ble den mer blodig enn vanlig. Conquest kom seg gjennom de 14 rundene uten en eneste remis, og Wells og Arkell spilte bare en remis! Hector var spesialinvitert pga sin kampvillige stil og skuffet ikke med 11 partier på rad uten poengdeling. Veteranstormester og tidligere VM-kandidat Robert Byrne begynte med 0/5, men etter 11 partier hadde han 50%! Alle opplevde voldsomme formsvingninger. Arkell syntes å være dømt til sisteplass, men endte opp med det beste resultatet mot toppspillerne, mens Conquest og Wells kjempet seriøst i teten før en kombinert avslutning med 1/2/12 på de siste seks rundene.

Bent Larsens plassering var trist— de tre foregående WF&W'ene har han vunnet suverent. Larsens formsvikt i den senere tid skyldes at han nylig oppdaget at han lider av sukkersyke. Sjokket, kombinert med tilvenningen til livet med sykdommen påvirket selvfølgelig hans spill. Likevel kjempet han som alltid i hvert parti, og viste tegn til bedring etter en katastrofal turnering i Argentina et par uker tidligere. Vi ønsker ham lykke til.

Sluttstilling: 1-2 Khalifman, Watson 8,5/13;
3-5 Hector(SVE), Hodgson, King (begge

ENG) 7; 6-8 Byrne (USA), Larsen (DEN), Suba (ENG) 6,5; 9-10 Plaskett, Sadler 6; 11-13 Arkell, K (alle ENG), Davies (ISR), Wells 5,5; 14 Conquest (begge ENG) 5.

□ Peter Wells - Stuart Conquest ■
WFW (5), 1991 Slavisk

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.e3
Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 b4
9.Sa4?!

Wells blander sammen variantene. 9.Se4 er vanlig.

9...c5 10.e4 cxd4 11.Lb5!?

Begynnelsen på et originalt og inspirert forsøk på å rettferdiggjøre det 9. trekket.

11...Da5 12.Lc6 Tb8 13.0-0 e5!

14.Lf4!!

Et utrolig trekk. "Er det en trykkfeil?" kom det fra en perpleks bulletinleser.

14...Ld6

Sannsynligvis det beste. Å motta løper-offeret er ekstremt farlig: 14...exf4 15.e5 Sd5 16.Sxd4! Se7 (16...Le7? 17.Sb3) 17.Te1 og hvits utviklingsforsprang og korte avstand til den sorte kongen gir ham utmerket kompensasjon.

15.Lg3 Lc7 16.Tc1 0-0 17.b3 Td8

18.Lxd7! Sxd7 19.Sxd4! Sf6

19...exd4?? 20.Lxc7

20.Sc6!?

Poenget. Hvit ofrer like gjerne dronningen også. Det er verdt å vite at hver av spillerne nå bare har to minutter igjen på de siste 19 trekkene. Khalifman foreslo det fornuftige 20.Tc5!?, men begge spillerne var nå helt fortapt.

20...Txd1 21.Tfxd1

21.Sxa5 Txf1 + 22.Kxf1 Lxa5 taper offiser.

21...Db5 22.Sxb8 Lg4!

22...Dxb8 møtes av 23.Lxe5! som latterliggjør sorts svake åttenderad.

23.Txc7 Lxd1 24.Tc8+ Se8 25.Sc6 h5!

25...Kf8 26.Sxe5! med full materiell kompensasjon for dronningen, og en solid stilling. Springerne har gode utkikksposter i c-linjen.

26.h4?!

26.Txe8+ Kh7 27.Td8 Dxc6 28.Txd1 Dc2 29.Tel Dxa2 30.Lxe5 Dxb3 med en fryktelig rotete stilling der hvits brikker får det tøft mot svermen av fribønder.

26...Kh7 27.Txe8 Dxc6 28.Txe5 f6?

28...Dc2 er bedre. Da kan sort umiddelbart innlede et angrep mot de svake bøndene på dronningfløyen.

29.Te7 Lg4 30.f3 Le6 31.Txa7 Kg6

32.Kh2 Lf7 33.Tc7 Db5 34.Sc5 De2

35.Sd7 Kh6 36.Sxf6! gxf6 37.Txf7

Nå vinner hvit lett.

37...Dxa2 38.Txf6+ Kg7 39.Tb6 Dxb3

40.Ld6 1-0

Og sort tapte på tid. Det kunne for så vidt like gjerne ha skjedd med hvit. Wells kunne først ikke helt tro at Conquest hadde tapt. Han var bomsikker på at de for lengst hadde passert 40 trekk, ja så sikker at han med vilje hadde utført sitt siste trekk utstudert sakte! Et typisk WF&W 1991-parti — underlig, voldsomt og kompromissløst.

**Amsterdam:
Euwe Memorial**

Nigel Short løftet sjakk tilbake til overskriftene i engelske aviser da han, som

første ikke-sovjeter, suste avgårde forbi både Anatolij Karpov og Garri Kasparov. Short og Valerij Salov (USSR) forble begge ubeseirede og delte førsteplassen foran et stjernespekkt felt. Kasparov remiserte i de første seks rundene og bare fantastisk flaks reddet ham fra å tape med hvit for rivalen Karpov.

Karpov hadde faktisk muligheten til å vinne turneringen, og i England fryktet man at Shorts glimrende start hadde vært forgyves da han i sisterunden måtte holde remis med sort mot eksverdensmesteren. Men Short spilte et av sine beste partier i turneringen og stagget Karpov. Da Johann Hjartarson holdt remis mot Salov, var topprekkefølgen klar. Dette er den andre turneringen på rad der de to K'ene ikke har makttet å ta førstepremien - noe mange eksperter ser som et tegn på at en ny generasjon av toppspillere er i ferd med å bli klekket ut.

Sluttstillingen: 1-2 Salov, Short 6/9; 3-4 Karpov, Kasparov 5,5; 5 V. Kortsjnoj (SWZ) 4,5; 6-7 Hjartarson (ISD), J.Timman (NLD) 4; 8 M. Gurevitsj (BEL) 3,5; 9-10 Ljubojevic (JUG), Van der Wiel (NLD) 3.

□ Anatolij Karpov - Nigel Short ■
Euwe Memorial (9), 1991

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 Le7 5.Lg5 h6 6.Lh4 0-0 7.e3 b6 8.Le2 Lb7 9.Lxf6 10.cxd5 exd5 11.b4 c6

11...c5 har blitt spilt i mange Karpov-Kasparov (og vice-versa) VM-partier. Hvit har oppnådd et minimalt, men langvarig press. Short har alltid foretrukket en roligere fremgangsmåte og stoler på at løperparet vil komme til sin rett.

12.0-0 Te8 13.Db3 a5! 14.a3

14.b5! c5 15.dxc5 bxc5 16.Tad1 Lxc3

17.Dxc3 Sd7 er en mulighet, med like sjanser.

14...Sd7 15.b5 c5! 16.Sxd5 Lxd4!

17.Tad1

Karpov mente etter partiet at 17.exd4 ville gi hvit liten fordel. Short var ikke enig, pga: 17...Txe2 18.Tael Txel 19.Txel Lxd5 20.Dxd5 Tc8 med tilnærmet likt spill.

17...Se5 18.Sxe5

18.Sc3 Sxf3 + 19.Lxf3 20.gxf3 Dg5 + frigjør dronningen.

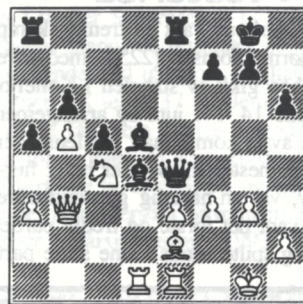
18...Lxd5 19.Sc4

19.Lc4 Txe5 20.exd4 Lxc4 21.Dxc4 Td5

19...Dg5 20.g3 Df5

Med trusselen ...Dh3

21.Tfel De4 22.f3

22...Dxe3+! 23.Dxe3 Txe3! 24.Sxe3 Lxe3+ 25.Kf1 Ld4

Etter en lengre tenkepause måtte Karpov si seg enig i Shorts vurdering av stillingen. Løperne går ikke med på noen som helst slags aktivitet fra tårnene, og kan lett invadere kongefløyen der bondetap for hvit kan gi fatale konsekvenser.

26.Txd4

Sikrer likt spill.

26...cxd4 27.Td1 Tc8 28.Txd4 Tc5 29.f4

Kf8 30.Ld3 Ke7 ½-½

Et teoretisk viktig parti som viser at også remispartier kan inneholde underholdende kampsjakk.

**Munchen:
SKA-Mephisto**

Den amerikanske stormesteren Larry Christiansen oppnådde sitt beste resultat noensinne da han vant den tøffe kategori 14-turneringen i Tyskland. Vinneren viste den aggressive offersjakken som er hans varemerke når han er i toppform. Turneringssensasjonen var det imidlertid den unge Gerald Hertneck som stod for. Allerede tre (!) runder før slutt hadde han GM-tittelen i lomma.

Motivasjonen, sa han, var ønsket om å erobre en plass på det sterke tyske landslaget.

Judit Polgar, den yngste av den ungarske søstertrioen, manglet sørgelig lite på å ta sitt tredje og siste GM-napp. Hun trengte å avslutte med 1 av 2, remiserte med søsteren Zsuzsa, men tapte med hvit i sisterunden mot Beljavskij. Hennes krigerske temperament tillot ingen forsiktig avslutning - hun gikk ned etter et vilt springeroffer mot den sovjetiske super-GM'en.

Slutresultat: 1 Christiansen (US) 9,5/13, 2-5 Beliavskij (SSSR), Hertneck, Hubner (begge BRD), Gelfand (SSSR) 8, 6 Nunn (ENG) 7,5, 7 Anand (IND) 7, 8 Polgar, J (HUN) 6,5, 9 Hort (BRD) 6, 10 Lobron (BRD) 5,5, 11-12 Polgar, Z (HUN), Judasin (SSSR) 5, 13-14 Kindermann, Wahls (begge BRD) 3,5.

□ Larry Christiansen-Matthias Wahls ■
Munchen (1), 1991 Kongeindisk, Samisch
1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 c6 6.Le3 a6 7.a4

En dødssynd ifølge lærebøkene. Men Christiansen er ingen suseladd, og vil tydeligvis teste hvor betydningsfullt b4-feltet egentlig er.

7...a5 8.Ld3 Sa6 9.Tc1 e5 10.Sge2 Sd7 11.d5

Sort må ha vært fornøyd med å få også c5 til disposisjon for sine springermanøvrer.

11...Lh6 12.Lxh6 Dh4+ 13.Sg3 Dxb6 14.0-0 De3+ 15.Kh1 Sb4 16.Lb1 cxd5

Dette forbedrer fremtidsplanene til hvits brikker betraktelig, men sort var bekymret for d6.

17.Sb5 Db6 18.exd5 f5

Sort er nødt til å kunne besvare f4 med ...e4. Selv om sort har oppnådd mange tematiske kongeindisk-mål, har hvit angrepsmuligheter.

19.Dd2 0-0 20.f4 e4 21.Lxe4!

Christiansen går til verket. Den lumske angrepsspilleren, som baserer sitt spill mer på posisjonell intuisjon enn konkrete varianter, stiller til skue sin farligste side.

21...fxe4 22.Sxe4 Sc5 23.Sbxd6! Lf5

23...Sb3 er ikke noe å frykte: 24.Dc3 Sxc1
25.Sf6+ Txf6 26.Dxf6 Lg4 (26...Dc7
27.Te1 Lg4 28.Te7 Dxe7 29.Dxe7)
27.Df7+ Kh8 28.Se8 og hvit vinner.

24.Dd4 Lxe4 25.Sxe4 Sba6 26.d6 Sd7
27.c5 Db3 28.Tf3 De6 29.Sg5 Df5
30.Dc4+ Kh8 31.Se6 Tf6 32.Te3

Hvit fortsetter sitt rolige, posisjonelle
press. Selv om bøndene ikke umiddelbart
er mobile, fastlåser de sorts brikker.

32...Tc8 33.h3 Sb4

Gir dronningen fluktfeltet d5. Hvit truet g4.

34.Tce1 Dd5

34...Sxc5? 35.d7! vinner.

35.Dc3 Sa2 36.Dxa5 b6 37.Da7 Dc6

37...Sxc5 38.Sxc5 bxc5 39.Te8+ Tf8

40.d7 Td8 41.Txd8 Txd8 42.Te8+. =>

38. Sd4 1-0

Hvit vinner materiell etter 38...Dxc5
39.Dxd7 eller 38...Ta8 39.Te8+. Et sterkt
og originalt parti av turneringsvinneren. JT

I vesterled

IM Rune Djurhuus vant en treningskamp
mot Torbjørn Thomsen (2255) med sifrene
3-1. Matchen gikk av stabelen i Kollefjord
på Færøyene 14.-17. juni og arrangementet
var en del av et kommunalt jubileum der
juniorcupmesteren, som er halvt fæ-
roying selv, var en naturlig gjesteutfordrer.
Djurhuus vant det første og tredje partiet
med hvit og spilte remis i sine sorte partier.

Her kommenterer NGP-vinneren et
av sine partier fra Arnold Cup, der
han ikke var langt unna sin andre
stormesterinntegning:

10.Sb1?!

10.a4

10...a4 11.Sc3 Sb6 12.Lf4 Sb4

13.Le2 Ld7 14.a3 Sc6 15.Ld3

Sa5 16.Dc2?

Et ufattelig dårlig trekk. Dronningen burde
vært aktivisert med 16.Sd2 med idéen Dg4.
16...h6 17.Tae1? Tc8 18.Lg3?

Løperen trengs i forsvaret på dronning-
fløyen. 18.Sd2 var nødvendig, men hvit
står allerede forferdelig.

18...Sb3 19.h4 Sc4 20.Td1?

20.Lxc4 var nødvendig, selv om hvit også
da har en strategisk tapt stilling.

20.... Sxa3 21.bxa3 Da5 22.De2

22.Tc1 Sxc1 taper enda flere brikker.

22...Txc3 23.h5(?) Txd3! 24.Dxd3 Lb5

25.Dc2 Lxf1 26.Txf1 0-0 27.Lf4 Da6

28.g4 Dc4 29.Dd1 Tc8 30.g5 hxg5

31.Lxg5 Lxg5 32.Sxg5 Sxd4

Morsommere enn 32.Dxf1+ etterfulgt av
33...Tc1 som gir svart et lett vunnet
sluttspill.

33.Kg2 Sf5 34.Tg1 Df4 35.Sh3 Sh4+ 0-1

og hvit ga opp. 36.Kh1 De4+ 37.f3 Dxf3
gir svart et sluttspill med et par hundre
bønder over. EG

□ Igor Efimov - Einar Gausel ■

Gausdal Arnold Cup (5), 1991 Fransk
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Le7!?

Innført i stormesterpraksis av Oleg Roma-
nisjin på slutten av 70-tallet (han prøvde det
også mot 3.Sc3), men det ble aldri særlig
populært. I den senere tid har imidlertid
Lputian hatt god score med det.

4.Sgf3 Sf6 5.Ld3 c5 6.e5

Jeg tror 6.dxc5 er bedre.

6.... Sfd7 7.c3 Sc6!

Lputian foretrekker 7...b6 med idéen
8...La6, men jeg tror svart har mer å hente i
partivarianten.

8.0-0 cxd4 9.cxd4 a5!

Svart har nå en forbedret Leningrad-variant
jfr.: 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7
5.Ld3 c5 6.c3 Sc6 7.Se2 cxd4 8.cxd4 Sb6.
Hovedforskjellen er at hvit nå hverken kan
storme med f4 eller spille Sf4-h5. Tekst-
trekket er bedre enn 9...Sb6 da svart etter
10...a4 (det beste) nå kan spille 10...Sb4
etterfulgt av b6 og La6.

Strømmen i 1. divisjon

Stikkampen mellom Ski SK og Strømmen SK
om retten til 1. divisjonsspill i Østlands-
serien neste sesong endte uavgjort 2½-2½
med følgende enkeltresultater:

Trond Solem - Frode Eidem 0-1, Otto
Ibenfeldt - Dag Ulvin ½-½, Carl P. Kirkebø
- Frode Christiansen 1-0, Jan Sørgerd - Aage
Mella 1-0, Per Sondresen 0-1. Frode Eidem
ble dagens mann, da resultatet på førstebord
er avgjørende ved uavgjort resultat.
Strømmen SK teller 37 medlemmer og har de
siste årene fått frem mange lovende talenter.
Det er første gang en Romeriksklubb har
kvalifisert seg til 1. divisjon og ekstra hygge-
lig er det nok ettersom Strømmen Sjakklubb
skal feire 60-årsjubileum i 1992.

Skadet Simen glleder seg

Simen Agdestein har forlenget satt igang
oppladningen foran sommerens kamp mot
Anatolij Karpov på Gjøvik. En fotballskade
gjør at han må sitte på sidelinjen i flere mån-
eder fremover, og det gir ham naturlig nok
mer tid til å tenke på sjakk, selv om savnet av
fotballen ikke gir det beste psykologiske
utgangspunktet. Det var den 9. mai i kampen
Fyllingen-Lyn at Simen hoppet høyt, falt stygt
og røk korsbandet. Han har nylig kastet
krykkene og kan så smått begynne å trene
igjen om et par uker.

Sørlandsk tigersjakk

En ikke navngitt spiller fra Mandal skal som
oppladning før ASKO GP ha nistudert den
berømte og beryktede boken *Chess for Tigers*.
Umiddelbart før partistart skulle han til å
leske strupen med en *Coca Cola*, da han fikk
den utvetydige meldingen fra Cola-korkens
underside: "Tigeren er løs!" Det er ikke til å
forundres over at partiet var over i løpet av en
av en kort halvtime, i mandalittens favør, selv-
følgelig!

Fredrikstad øker mest!

Fredrikstad Sjakklubb har pr. 24. mai igjen
satt ny medlemsrekord, med hele 87 medlem-
mer. For fire år siden var medlemstallet i

klubben 27. Derfra har det gått jevnt og trutt
fremover, og klubben har det siste halvannet
året vært den tredje største i Norge. To andre
store Østfoldbyer figurerer også på listen.
Klubbene 10 på topp: 1. Oslo Schakselskap
(185) 2. Stjernen (122) 3. Fredrikstad (87) 4.
Sarpsborg (62) 5. Asker (59) 6. Kristiansand
S (57) 7. Moss (56) 8. Stavanger (54) 9.
Eiker og Nordstrand (begge 51).

Eliteklassen i NM, Gjøvik

NM på Gjøvik har 550 pameldte og tegner til
å bli en alle tiders sjakkfest. Slik ser listen
over de 18 deltakerne i eliteklassen ut: (i
ratingrekkefølge) Einar Gausel, OSS 2463,
Jonathan Tisdall, Brugata 2457, Berge
Østenstad, Asker 2440, Rune Djurhuus,
Elverum 2406, Ivar Bern, Bergens 2400, Paul
Svedenborg, Narvik 2361, Svein
Johannessen, OSS 2353, Petter Haugli, Moss
2342, Tor Kristian Schølseth, Kirkenes 2318,
Bruce Diesen, Asker 2315, Erling
Kristiansen, OSS 2312, Roar Elseth, OSS
2307, Erik Fossan, Sandnes 2300, Atle
Grønn, OSS 2295, Terje Wibe, OSS 2262,
Ole Christian Moen, OSS 2202, Frode
Elsness, Sarpsborg 2160, Tor Ånstad, OSS
2139. 1. reserve: Nils Grotnes, Brugata 2261

Helfinsk i Asker

Ingrid Dahl tapte stikkampen om en plass i
intersonetturneringen mot finske Niina Kos-
kela (19) med sifrene 1-3. Nordens andre
representant til VM-syklusen er soneturner-
ingsvinner Johanna Paasinkangas (Finland).

Stikkampen ble spilt under glimrende for-
hold på Scandic Hotel i Asker 14.-16. juni,
arrangert av Asker Schakklubb. Matchen
gikk over fire partier, hvorav de to siste var
hurtigsjakkpartier.

For Dahl bar det galt avsted allerede i
første parti. I en forrykende tidsnødduell
kunne hun ha avgjort partiet til sin fordel
hele fire ganger, men... tapte. Hun kom seg
aldri igjen. I tredje runde glemte hun tids-
kontrollen (60tr/45min) og satte trolig
verdensrekord i å tape på tid: Hele 32 trekk
gjensto da klaffen falt!

Lesersider

DEN UFORGLEMMELIGE FINALE!

Med stor glede og forventning satte vi oss på flyet for å dra til årets NM-finale for lag.

For egen del hadde jeg vært borte fra sjakken i noen år, til fordel for bridgen. Det å komme til en NM-finale i bridge er ansett for svært så prestisjefyllt. Rammene rundt mesterskapet er derfor gjort best mulig, både for deltakere og tilskuere.

Naiv som man er, trodde jeg selvsagt at det å komme til en NM-finale i sjakk ble vurdert på samme måte. En del avklarende telefoner før avreise fortalte oss at det ikke ville bli noen luksustilværelse under oppholdet, men det ville bli brukbare forhold. Det var i alle fall slik vi tolket svarene.

Ved ankomst til spillelokalet trodde vi først at det parallelt med NM skulle være et skolemesterskap i sjakk el. liknende. Men neida! Lokalet skulle brukes til å avvikle årets lag-finale!

Da første sjokket hadde gitt seg, begynte vi letingen etter personer som kunne fortelle oss hvor vi skulle overnatte. Til slutt fant vi en person i en "luftegård", men han visste ikke hvor vi skulle bo, han skulle jo bare være turneringsleder! "Dere får bare prøve å lete" sa han og slo ut med armene. Jo her var tydelig samarbeidet på topp!

Forventningene og gleden som vi hadde, var i løpet av noen få minutt helt vekk. Måten å bli ønsket velkommen på vil vi nok huske lenge, dessverre! Men det var ikke slutt med dette, det skulle vise seg såvidt å være begynnelsen på, etter min mening, et skandaløst dårlig NM-arrangement.

Etter mye styr fant vi da Kjekken til slutt, i full

gang med utlevering av nøkler til våre "hybler". Da vi åpnet døren og så hva vi ble tilbudt, visste vi ikke riktig om vi skulle gråte eller le! Det ble vel en kombinasjon: vi ble rett og slett sinte! De heldige ble tilgodesett med sofa og madrass på gulvet. De mindre heldige måtte dele en sovesofa! Det hører selvsagt også med til eventyret at det kun var en nøkkel til hvert rom, som også passet til inngangsdøra. For min egen del opplevde jeg å måtte splitte opp fra mine lagkamerater. Jeg måtte bo i en annen blokk sammen med en av spillerne fra Bergen.

Heldigvis har nok publiseringen av mesterskapet stått i forhold til resten, for jeg vet ikke hvor eventuelle tilskuere skulle ha gjort av seg. Lokalet var så lite og trangt at man måtte passe seg vel for ikke å strekke på stive armer og ben, man kunne lett komme til å ødelegge konsentrasjonen til andre ved utilsiktet beføling!

Vel på plass på rommet for å ta kvelden var det duket for nye overraskelser. Da jeg begynte å re opp sengen, oppdaget jeg at utdelingen bestod av følgende: laken, putevar 1, pute, teppe og putevar 2. Altså: Ikke noe teppetrekk. Jeg var nødt til å se på innbydel-sen for å sjekke om det var nevnt noe om hva vi måtte ta med oss, men der var intet nevnt. Men rett skal være rett, etter å ha vært i heftig samtale med Kjekken, var jeg neste kveld blitt tildelt teppetrekk.

Nei, ærede menn i ansvarlige posisjoner innen norsk sjakk, dette var rett og slett et "møkkaplegg"!!

Det virker som om det viktigste for forbundet er å få avviklet mesterskapet, i stedet for å benytte denne enestående mulighet til å skape trivsel, glede og inspirasjon. For ikke å snakke om å gi sjakken god PR! Det burde være mulig å legge forholdene til rette på en måte som skaper positiv stemning rundt disse

mesterskapene! Det burde være en selvfølge at spillere og ledere kunne møtes etter at dagens runder er avsluttet, til en hyggelig prat eller et lynparti. Det er bare små ting, men det skaper trivsel og kanskje skaper det også varige vennskap. Det er ikke bare de sjakk-lige resultater det bør tas hensyn til!

Jeg finner det også meget underlig at ikke presidenten finner det verdig å være tilstede under et offisielt norgesmesterskap. Hvilke anledninger skulle være viktigere enn de offisielle NM?

Ser dere ikke at denne form for virksomhet er med på å undergrave vår egen aktivitet? Nei, her må man våkne før det er for sent! Foreninger og organisasjoner står i kø for å slåss om barn og ungdom. Skal vi være med å kjempe om disse gruppene, må det nok en holdningsendring til innen vår organisasjon. Hvorfor ikke ta litt selvkritikk og finne ut at vi til neste år skal arrangere et trivelig mesterskap?! Skap en ramme rundt disse mesterskapene som gjør at utøverne ser frem til finalerunden med stolthet og glede!

Med hilsen og håp om en bedre fremtid for norsk sjakk!

Olav Thoresen Narvik

(Innlegget er noe forkortet—Red.)

NSF's kontorsjef svarer:

Om Olav Thoresen fra Narvik vet jeg nå to ting. Han kan bli sint og skjelle ut folk etter noter, og han kan skrive leserinnlegg. Dessverre har han sikkert rett i at arrangementet av lagfinalen kunne vært bedre, men på den andre siden var det vel ikke så mye dårligere i år enn i tidligere år, uten at noen har klaget. Med unntak av innkvarteringen.

Og som alle var enige om på lagledermøtet holdt ikke den en tilfredsstillende standard. Men når vi kolliderer med Grete Waitz-løpet, Holmenkollstafetten og Bjerke Grand Prix, så er det vanskelig å finne overmattingsplass i Oslo innen de økonomiske rammer som norske sjakkklubber må virke innenfor. Og lagene var informert om at vi hadde prob-

lemmer (brev av 10. april), og de var informert om at studenthybler med ekstra madrass var hva vi hadde å tilby (brev av 3. mai).

De fleste problemer i norsk sjakk kunne løses dersom vi hadde bedre økonomi og dersom vi hadde flere frivillige som vil gjøre en innsats. Dette merkes både sentralt og lokalt, og vi kan sikkert forbedre oss både i NSF og i Narvik.

La meg avslutningsvis påpeke at NSF's president, som er bosatt på Helgeland, har flere reisedager og bruker mer tid til sjakkens beste enn noen med rimelighet kan forlange, og jeg håper også Thoresen kan tilgi at han måtte prioritere private forhold i Kristi Himmelfarts-helgen.

Johs. R. Kjekken
kontorsjef NSF

De talentløse

Å utpeke den dårligste sjakkspilleren noen-sinne er til og med vanskeligere enn å kåre den beste. I 1958 ble en av forfatterne av *Chess Addicts*, etter å ha spilt ti minutter av det han trodde var et seriøst parti, helt lamslått da hans italienske motstander forhørte seg: "Unnskyld meg, min herre, hvem av dem er det som er dronningen?"

I *Chess 1937* rapporteres det om et eien-dommelig opptrinn under en lagkamp mellom Sheffield og Stockbridge. Begge lagene hadde, uvitende om det andre laget, en mann for lite da de skulle møtes til dyst. Begge tydde til laglederes siste utvei: Heller enn å tape på walk-over grep de tak i hver sin tilfeldig pubgjest, ga ham et raskt oppfriskningskurs i spillereglene, og slengte ham ned på sistebord. Mot slutten av matchen kunne de måpende lagkameratene stimle sammen om en stilling som savner side-stykke i sjakkens 1400-årige historie: *Begge var sjakk matt.* — Chess Addict

BERN VANT DET ÅPNE NNM

Lars A. Oldernes ble nordnorsk mester

Av Rune Djurhuus

Årets åpne nordnorske mesterskap (NNM) ble spilt i stilfulle og velegnede omgivelser på Meyergården Hotell i Mo i Rana. Mo SK skal ha all ære for et utmerket arrangert mesterskap. Mo Sjakklubb, med formann Svein H. Endresen i spissen, sa seg villig til å ta over da Mosjøen Sjakklubb ved juletider måtte trekke seg som arrangør. Egil Korsmo ledet turneringen med sikker hånd, og han var sammen med Jim Christensen ansvarlig for turneringsbulletinen som inneholdt rikelig mengder med partier. Kongressalen der mesterskapet ble spilt, var lys og romslig. TV-Helgeland sikret mediadekningen.

Den eneste malurten i begeret var deltakerantallet. 44 spillere er alt for lite! Tidspunktet var maksimalt uheldig - turneringa startet dagen etter 17. mai. Geografien var et annet problem - Mo ligger rimelig langt sør i Nord-Norge. Men dette kan etter min mening ikke rettfærdiggjøre at hele den såkalte nordnorske elite, med unntak av Trond Romsdal, glimret med sitt fravær. Jeg skriver "såkalte", for man kan lure på om det finnes noen når den ikke stiller opp i landsdelens offisielle mesterskap. Jeg trodde ikke mine egne ører da jeg hørte at spillere fra Vadsø SK og Tromsø SK var i Murmansk og spilte sjakk samtidig med NNM! Finnes det virkelig så mange turneringer i Nord-Norge at man kan la arrangementene kolliderer?

Hvor blir det så av sjakken i dette referatet som i formen begynner å ligne på ett som en forhenværende Dagblad-journalist skrev fra NM-finalen for lag for et par år siden? Jeg har ikke til hensikt å si hvem som slo hvem i hvilken runde. Det kan dere finne ut ved å studere resultatlista. Jeg vil nøye meg med å si at Ivar Bern, Bergens, vant fortjent etter kun å ha avgitt en remis. Jens B. Eilertsen og undertegnede fulgte deretter, mens Lars A. Oldernes, Vadsø, ble beste nordnorske spiller med en flott 4. plass. Oldernes kan dermed smykke seg med tittelen "Nordnorsk mester 1991". Juniormester ble Alf T. Angelsen fra arrangørklubben.

Her er et publikumsvennlig parti som er typisk for sølvmedaljørers romantiske spillestil.

□ Jens B. Eilertsen - Trond Romsdal ■

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. c3

En forsøkt Morragambit. For de som kjenner den sympatiske trønderen med det lange, lyseblonde håret, kommer ikke det som noen overraskelse. Eilertsen er en av de få i Norge som fører Morphy-stilen videre. Jens B. gir gladelig materiell i hvert parti. Det virker som om han ikke eier frykt for å tape, dermed er han livsfarlig. Som oftest går det bra, slik som i 1. runde da han "ofret" fem (!) bønder for deretter å vinne tårnsluttspillet!

Gruppe A

1 Ivar Bern, Bergens	2343	+09 +10 =03 +11 +04	4½
2 Jens B. Eilertsen, Steinkjer	2235	+13 +08 =04 =03 +07	4
3 Rune Djurhuus, Elverum	2418	+17 +06 =01 =02 =05	3½
4 Lars A. Oldernes, Vadsø	1758	+18 +16 =02 +10 -01	3½
5 Kjell Næssvold, Harstad	1775	+19 +07 -11 +09 =03	3½
6 Edwin David, Aure	1995	+12 -03 =09 +16 +11	3½
7 Trond Romsdal, Tromsø	3 8	Martin Andersen, Orkdal	3 9
8 Svein Endresen, Mo	2½	10 Torbjørn Fiskeanet, Steinkj.	2½
11 El. David, Aure	2½	12 F A Jørgensen, Mo	2½
13 P Dalheim, Mosjøen	2 14	A T Angelsen, Mo	2 15
F Lillevold, Mo	2 16	K R Hanssen, Bodø	1½
17 S Arnø, Mosjøen	1½	18 T Robertsen, Mosjøen	1 19
L Lillevold, Mo	1 20	L Sidselrud, Kongsvinger	½

4...dxc3 5.Sxc3 d6 6.Lc4 Sf6?!

Kjent for å være mindreverdige. Det vanlige er 6...e6 og først i det sjuende trekket Sf6.

7.e5! Sg4

Vondt er også 7...dxe5 8.Dxd8+ Sxd8 9.Sb5 Tb8 10.Sxe5 e6 11.Sc7+ Ke7 12.Le3 med nærmest avgjørende initiativ for bonden.

8.e6!

I resten av partiet er ikke svart i nærheten av brettet. Romsdal får seg ikke til å gi opp - han leder jo med en bonde. Merbonden beholder han helt til det 27. trekket, men brikkene får han aldri å spill.

8...Lxe6 9.Lxe6 fxe6 10.Sg5 Sf6 11.Sxe6 Dc8 12.De2

Hvits hest på e6 har samme funksjon som en kork: Så lenge den står der, kommer ingenting ut.

12...a6?

Svart fryktet 13.Sb5, men dette har han ikke tid til. Eneste sjansen var 12...Sd8 for å fjerne ondet ved roten.

13.Sa4!

Nå skulle nok svart ønske at bøndene gikk bakover.

13...Sd7

Dermed kan svart glemme alle drømmer om å få vekk inntrengeren på e6.

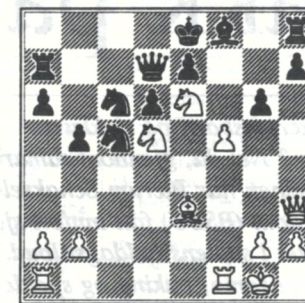
14.O-O b5 15.Sc3 Sde5 16.Sd5 Ta7

Ikke akkurat noe harmonisk trekk, men siden svart syns det er litt tidlig å gi opp, må han jo finne på noe.

17.Dh5+ g6 18.Dh3!

Alt for å beholde brohodet på e6. Svart er ferdig.

18...Dd7 19.f4 Sd3 20.Le3 Sc5 21.f5!

Jens B. Eilertsen gjør ingen skam på Paul Morphy i dette partiet. Jeg har ikke ord for å beskrive hvor totalt perspektivløs den svarte stillingen er - på tross av merbonden. Derfor diagrammet, slik at leseren kan bedømme sjøl.

21...Se5 22.Ld4 Dc6

Hvit truet slag på c5 fulgt av slag på e5.

23.Sb4 Db6 24.Sxc5

Hvits eneste problem er hvilken vinstvariant han skal velge. 24.fxg6 var en annen måte å avgjøre partiet på.

24...dxc5 25.Lxe5 cxb4+ 26.Kh1 Tg8 27.Dxh7

Først nå, når han har funnet en forsert vinst, tar Eilertsen tilbake materiellet, sjølsagt med klekkelig renter. Det å klare å beherske seg, slik at man ikke tar tilbake bonden ved første og beste anledning, er en av hemmelighetene i gambitspill.

27...Dc5 28.Dxg8 Dxe5 29.fxg6 Dg7 30.De6 Td7 31.Tac1 Dd4 32.Txf8+ 1-0

Gruppe B

1 Kjell A Lilleløyken, Orkdal	1342	+21 +14 +09 +05 =02	4½
2 Georg S Børresen, Bodø	1123	+08 +07 +03 =06 =01	4
3 Harald Kvanmo, Tromsø	1465	+11 +17 -02 +12 +07	4
4 Trond Michalsen, Bodø	1384	-05 +18 +23 +08 +06	4
5 Håvard Akset, Brønnøysund	1175	+04 +09 =11 -01 +15	3½
6 Paul I Dahl, Namsos	3½	7 Roar Ulvnes, Steinkj.	3 8
Frank R Olsen, Sicilian.	3 9	Jørn Grønnevold, Harstad	3 10
Rune Handberg, Vestvågøy	3 11	P I Norum, Br.und	2½
12 J Jamtli, Mo	2½	13 H Oldernes, Vadsø	2½
14 J A Berg, Namsos	2 15	F Remman, Tromsø	2 16
K Moen, Steink.	2 17	J Pettersen, Mo	2 18
T A Pedersen, Mo	2 19	S Katre, Harstad	2 20
J Berg, Namsos	1½	21 R Rønnes, Harstad	1 22
R Abood, Mo	1 23	E A Hansen, Brønnøysund	1 24
I Sjøberg, Mo	½		

Sjakk på timeplanen

10% av Bærumsbarn på sjakkurs. Ønskedrøm? Nei da, gjennom samarbeid med kommunen har Bærum Schaksel-skaps Ungdom (BSSU) fått innført sjakk som aktivitet i skolens heldagstilbud. Blant judo, drama, baking og speider'n kan 1.-3.-klassingene også velge sjakk.

Sjakk er ikke like gøy bestandig...
Eirik Lode Wiig fra Haslum i aksjon.

fremtiden", og håper på at sjakk skal bli et spill for massene. Nordahl kalkulerer med at 5% av barna vil komme tilbake som medlemmer i "voksenklubben" om 4-5 år. I planleggingsfasen kreves stor innsats, men nå som prosjektet har kommet i gang, regner de med at det vil bli forholdsvis knirkefritt i tiden fremover.

Heldagsskolen er en frivillig ordning som finansieres av foreldre og kommune, og det er opp til hver enkelt kommune om og hvordan den skal organiseres. Så, finn ut om det er noe på gang i din kommune og se om ikke *din* klubb kan gjøre noe lignende! MH

Nordahl og Tveten oppfordrer alle klubber til å gjøre det samme. Heldagsskolen gir en fantastisk mulighet til å styrke sjakkens stilling i Norge. Tveten, som selv er far til to sjakkspillende døtre, sier: "Ungdommen er

Ei utfordring for norsk sjakk: HELDAGSSKOLE - SKOLEFRITIDSORDNINGER

I flere og flere kommuner blir det innført ordninger med skole som er tilpassa arbeidstida til foreldre. Utvida skoletid gjør at det blir rom til flere fag og aktiviteter, og alle som les NSB veit at sjakk er midt i blinken som ein positiv og utviklende hobby. Dette er ei utfordring for norsk sjakk generelt og NSFU spesielt. Det gir oss anledning til å lære flere barn å spele sjakk, og samtidig vil det kunne vere ei ekstraintekt for sjakkdyktige som har ledig tid på dagen. Vi oppfordrar til lokale initiativ i dei kommunar der heildagsskolen er iferd med å bli innført. Ettersom det er nå neste skoleår blir planlagt, er det nå vi må handle. Og det er i den enkelte kommune og det enkelte lokallag det må skje, men vi på sentralt hold vil bidra med råd om det trengs. For NSFU er det viktig at vi får desse elevane som medlemmer. For det første vil dei da få Førsteraden, dei vil kunne delta i NSFUs aktiviteter, og dei vil få kjøpt materiell til medlemspris. For det andre er medlemstalet grunnlaget for NSFUs inntekter fra staten. NSFU

Ratinglister pr. 13. juni 1991

Norskstoppen

1	Agdestein Simen OSS	2612	12
2	Gausel Einar J. OSS	2463	40
3	Tisdall Jonathan Brugata	2457	-3
4	Østenstad Berge Asker	2440	-75
5	Øgaard Leif OSS	2419	0
6	Djurhuus Rune Elverum	2406	12
7	Bern Ivar Bergens	2400	25
8	Svedenborg Paul Narvik	2361	-14
9	Johannessen Svein OSS	2353	-9
10	Hoen Ragnar OSS	2349	3
11	Haugli Petter Moss	2342	-5
12	Agdestein Espen OSS	2323	0
13	Schølseth Tor K Kirkenes	2318	-3
14	Diesen Bruce Asker	2315	9
15	Kristiansen Erling OSS	2312	3
16	Elseth Roar OSS	2307	-27
17	Fossan Erik Sandnes	2300	80
18	Grønn Atle OSS	2295	-55
19	Poulsen Eivind Brugata	2281	-24
20	Liabotrø Pål-Ole Stjernen	2270	76
21	Bjerke Richard OSS	2265	-32
22	Wibe Terje OSS	2262	-22
23	Grotnes Nils R. Brugata	2261	13
24	Gullaksen Eirik Bergens	2253	27
25	Lauvsnes Arild Stavanger	2239	-8
26	Hatlebakk Einar OSS	2222	26
27	Gundersen Helge Randab.	2213	-2
28	Justnes Arstein Kr.sand	2212	-19
29	Reite Jarle Arbeidernes	2210	23
30	Fossan Petter Bergens	2210	-38
31	Stigar Petter Asker	2209	0
32	Bratvold Tore A 1911	2207	0
33	Hjelmås Lars Gjøvik	2206	78
34	Moen Ole Christian OSS	2202	-53
35	Mork Kjell Arne Bergens	2200	10

Kvinnetoppen

1	Dahl Ingrid T. Asker	2132	-3
2	Berntsen Sheila B. Moss	2031	-68
3	Johnsen Sylvia OSS	1977	87
4	Sidselrud Laila Kongsv.	1702	-52
5	Hagen Marianne Brugata	1688	-18
6	de Linde Anne Bærum	1612	0
7	Halvorsen Kristin Stav.	1547	0
8	Klingen Mary Stjernen	1529	-27
9	Omholt-J..Anniken OSS	1515	0
10	Mathiassen Ann Iren Eik.	1502	79
11	Kvam Kristin Moss	1395	39
12	Kumle Liv Trude Stjernen	1390	0
13	Hagesæther Nina Hauge	1385	-29
14	Waagan Marie Fr.stad	1318	-5
15	Ferkingstad Gro Sevland	1269	142
16	Grimstad Svanhild ASKO	1220	4
17	Hagesæther Linn Hauge	1210	74
18	Lambrigt Marianne OSS	1102	0
19	Bye Ada NSSF	1077	-8
20	Vedøy Gunn Sevland	1070	0
21	Grude Anne Sofie Stav.	1051	0
22	Selsås Else Hauge	1035	152
23	Tveten Gry M. Bærum	1016	33
24	Selmer Tarja Kongsberg	1013	169

Junior

1	Fossan Erik Sandnes	2300	80
2	Grønn Atle OSS	2295	-55
3	Hjelmås Lars Gjøvik	2206	78
4	Dannevig Øystein OSS	2192	3
5	Aarland Stein Arild Stav.	2160	124
6	Elsness Frode Sarpsborg	2160	-17
7	Fyllingen Roy Fyllingsd.	2140	29
8	David Edwin Aure	2103	46
9	Østerberg Hugo OSS	2080	-26
10	Skogen Sverre Eiker	2073	35
11	Hole Øystein Eiker	2064	73
12	Egeli Per Ove Stavanger	2056	-64
13	Myrvold Torben Arbeid.	2042	81
14	Berntsen Sheila B. Moss	2031	-68
15	Svela Arild Sandnes	2030	78
16	Madsen Dag Arbeidernes	2010	78
17	Johannessen Asgeir OSS	2001	102
18	Skodvin Eilif Bergens	1976	-12
19	Tunge Christian Stavang.	1964	114
20	Engedal Nicolai OSS	1964	23
21	Qvortrup Jon Halden	1954	106
22	Wrangell Henrik OSS	1954	35
23	Valaker Ole J. Fyllingsd.	1948	41
24	Riska-Pedersen Jone Sand.	1948	19
25	Skjelde Andreas Stavang.	1943	124
26	Glenne Bjørn E. Nordstr.	1938	-46
27	Alsaker Knut A. Sandnes	1935	-17
28	David Eldin Aure	1928	-37
29	Røyset Pål Tromsø	1924	34
30	Thorstensen Trond OSS	1922	-27
31	Nordahl Helge Bærum	1915	18
32	Robertsen Thomas Tr.sø	1911	16
33	Middelthun Philmar Bær.	1908	0
34	Harestad Hans K Randab.	1904	98

Junior kvinner

1	Berntsen Sheila B. Moss	2031	-68
2	Halvorsen Kristin Stav.	1547	0
3	Mathiassen Ann Iren Eik.	1502	79
4	Kvam Kristin Moss	1395	39
5	Hagesæther Nina Hauge	1385	-29
6	Waagan Marie Fr.stad	1318	-5
7	Ferkingstad Gro Sevland	1269	142
8	Hagesæther Linn Hauge	1210	74
9	Grude Anne Sofie Stav.	1051	0
10	Selsås Else Hauge	1035	152
11	Tveten Gry M. Bærum	1016	33
12	Selmer Tarja Kongsberg	1013	169
13	Jacobsen Asseline Hauge	919	-3
14	Næss Hilde Fredrikstad	900	140
15	Jacobsen Hilde Kr.sand	882	-14

Kadett

1	Fyllingen Roy Fyllingsd.	2140	29
2	Nordahl Helge Bærum	1915	18
3	Hansen Hans M Surnadal	1873	-25
4	Røyset Jon Kr. Tromsø	1834	-31
5	Sørli Steinar OSS	1787	2
6	Aass Lasse Evje	1702	0
7	Sandal Eirik Fana	1696	95
8	Kleppe Johannes Oksval	1656	48

9	Bekkedal Tarjei OSS	1653	25
10	Schamaun Thomas OSS	1650	-2
11	Nærland Tallak Sandnes	1648	49
12	Stengrundet Stian Trysil	1636	22
13	Johnsen Fredrik Sarpsb.	1601	225
14	Børresen Georg S. Bodø	1601	204
15	Leer-Salvesen Kj.Kr.sand	1598	192
16	Hjoberg Stian OSS	1569	81
17	Parr Erik Nittedal	1561	188
18	Burkhalter Bjørn Eiker	1540	75
19	Hagesæther Pål Hauge	1530	206
20	Leer-Salvesen Bj. Kr.sand	1526	518

Kadett jenter

1	Mathiassen Ann Iren Eik.	1502	79
2	Kvam Kristin Moss	1395	39
3	Hagesæther Nina Hauge	1385	-29
4	Waagan Marie Fr.stad	1318	-5
5	Ferkingstad Gro Sevland	1269	142
6	Hagesæther Linn Hauge	1210	74
7	Selsås Else Hauge	1035	152
8	Tveten Gry M. Bærum	1016	33
9	Jacobsen Asseline Hauge	919	-3
10	Sandal Agnethe Fana	869	0

Lilleputt

1	Leer-Salvesen Bj. Kr.sand	1526	518
2	Johannessen Leif E. OSS	1508	299
3	Gvein Kenneth OSS	1409	55
4	Bjerke Bendik Strømmen	1400	340
5	Hagesæther Nina Hauge	1385	-29
6	Løver Lars R. Fr.stad	1322	143
7	Trygstad Kristian 1911	1312	48
8	Lillehaug Sveinung Gjøv.	1251	254
9	Rabben Andreas OSS	1238	237
10	Bratli Stian Indre Østfold	1199	338
11	Johansen Pål H. Narvik	1183	-8
12	Iversen Anders Gjøvik	1167	148
13	Arnesen Sveinung Volda	1139	16
14	Ellestad Olav Asker	1138	62
15	Bae Torstein 1911	1134	255
16	Lindboe Einar Trondhj.	1120	206
17	Einivik Gunnar Strømmen	1076	168
18	Bjørneset Rune Volda	1063	0
19	Berg John A Namsos	1049	213
20	Lilleøren David OSS	1043	81
21	Bø Sondre Kristoffer Fana	1041	-6
22	Ferkingstad Sjur Sevland	1036	0
23	Selsås Else Hauge	1035	152
24	Johansen Terje Strømmen	1027	234
25	Tveten Gry M. Bærum	1016	33
26	Berntsen Per Ivar Moss	1007	211
27	Schriwer Christian Porsg.	978	0
28	Ytrestøl Gisle Volda	957	24
29	Jansson Harald Fr.stad	933	156
30	Sandve Geir Hauge	890	-1

Lilleputt jenter

1	Hagesæther Nina Hauge	1385	-29
2	Selsås Else Hauge	1035	152
3	Tveten Gry M. Bærum	1016	33

Tveiten Lars Moss	878	45
Tveiten Pål Moss	1435	113
Tveten Gry Merete Bærum	1016	121
Tveten Per Bærum SS	1251	159
Tveten Tone Marie Bærum	528	68
Tveter Steinar NSSF	1126	85
Tynes Einar Stavanger	1339	36
Tyrihøll Tom Rich Pi	1791	296
Tøge Tore Sandnes	980	58
Tømte Asbjørn Drammen	1426	105
Tørkli Karl Johan Stavanger	1559	398
Tørring Geir Stavanger	1047	36
Tørrisen Leif E. Eiker	572	33
Tørum Reidar Namsos	1474	178
Tørum Arild Stjørdal	1549	206
Tørum Kåre Namsos	1322	61

Uberg Per Gunnar Kr.sand	1292	114
Uglund Johannes Stjernen	1129	194
Ukkelberg Sigurd Indre Øst.	1441	133
Ukkelberg Øyvind Steinkjer	1616	192
Ulriksen Frank Fr.stad SS	1393	80
Ulvin Dag Strømmen	2009	417
Ulvenes Roar Steinkjer SL	1597	177
Unnli Matti 1911	1526	149
Urban Eric Stavanger	757	44
Utstøl Jørn Gjøvik	1213	67

Valaker Ole J. Fyllingsd.	1948	408
Valle Knut Ham.fest	1679	323
Valle Lars ASKO	1484	380
van Dorp Teun Randaberg	1635	56
Vang Frithjof Harstad	1308	111
Vatne Jon Eivind Søgne	1089	26
Vatneberg Ørjan Bodø SL	984	43
Vedal Odd A. Br.sund	1710	213
Vedal Stein Harald Br.sund	1616	304
Vedøy Arvid Sevland	1374	146
Vedøy Gunn Sevland	1070	138
Vein Kenneth Hauge	710	34
Velten Trond E. Stjernen	1550	10
Vervik Leif Kvernevik	903	59
Vestby Arne Lunner	760	51
Vester Ragnar Våler	1334	29
Vestli Bjørge Ski	1119	29
Vestli Magnus Ski	840	10
Vestli Vidar Ski	1606	26
Vestly Jan Vidar Sandnes	2054	416
Vevang Thor A. Elverum	771	17
Viestad Jarle Hauge	688	34
Vigdal Per Kr N.strand	1774	356
Vigmøstad Ellen M Kr.sand	1353	144
Vik Arne Gjøvik	1937	119
Vik Olav NSSF	1333	65
Vik Strandli Olav Eidsvoll	1373	389
Vik-Hansen Rune Myrvoll	1689	191
Viken Andreas NSSF	1165	88
Viken Endre Namsos	1450	133
Viken Ivar Namsos	1624	158
Viken Ola Namsos	1485	129
Viken Ola J Namsos	1213	63
Viken Stig Atle Namsos	1740	234
Vistnes Morten Randaberg	1008	36
Vold Egil OSS	1037	31
Vold Kjetil Hauge	944	40
Voll Jon Terje Steinkjer SL	1223	95
Vollan Kjetil Bodø SL	1934	602
Vorren Pål Are Vadsø	893	115
Våge Jon K. Tr.Hjems	1868	361
Vålerhaugen Kjell Elverum	1594	217

W		
Waagan Marie Fr.stad	1318	170
Waagbø Geir Tr.Hjems	1613	162
Waage Per Eirik Sjøkkam.	1727	232
Walseth Tron Fana	1624	268
Warendorph Håkon Ski	1510	301
Warendorph Per Stjernen	1601	327
Warncke-Wang Morten OSS	981	21
Warnes Åge Lunner	1259	54
Wattø Einar Aalesund SL	1814	347
Weberg Øyvind As	1622	64
Weiberg Odd Indre Øst.	1420	103
Weierød Reidar Tønsberg	2032	650
Wendel William Larvik	1523	107
Wendelborg Morten Porsg.	1241	75
Wessel Helge Kr.sand	1836	441
Westerberg Bjørn Br.sund	953	40
Westerberg Børre Br.sund	784	25
Westerby Fred Brugata	1945	434
Westeren Kjetil Lillestrøm	1640	139
Westvang Tore Stjernen	1229	21
Wibe Per OSS	1592	113
Wibe Terje OSS	2262	572
Wibe Øyvind OSS	1293	23
Wicklund-Hansen Rich. OSS	1538	84
Wiese Thomas Fr.stad SS	672	17
Wiig Ole Martin Stjernen	1540	249
Wilberg Alf As	1517	176
Wilhelmsen Vera Åsane	596	34
Wilsbeck Jan B. OSS	1498	185
Wingsternes Per Mosjøen	1469	131
Winsnes Rikard L. OSS	2338	20
Wister Finn Arild NKL	1346	203
Wister Tom R NKL	1644	143
Wivestad Terje W N.strand	1471	85
Wold Terje Orkdal	1451	35
Woldseth Ole Fyllingsd. S	1631	140
Wolter Alf Sørum	1118	185
Wrangell Erling OSS	1875	246
Wrangell Henrik OSS	1954	225
Wærstad Leif Edv. Lillestr.	1399	20
Wågan Kjell Namsos	1730	46

Y		
Yndesdal Kjell Nittedal	2029	338
Ytrestøy Gisle Volda	957	42

Z		
Zakariassen Tom Fr.stad	1809	197
Zero Robert Ham.fest	1103	61

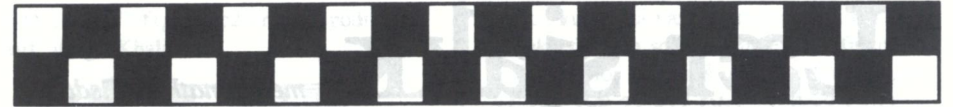
Ø		
Ødegaard Per Asker	1808	263
Ødegaard Per Chr. Arbeid.	1520	211
Ødegaard Per Olaf Asker	866	34
Ødegaard Øyvind Bærum SS	1862	292
Ødegård Kasper Røros	718	12
Øgaard Leif OSS	2419	1089
Øhren Bent Eiker	1300	46
Økern Erik Moss	944	119
Økern Tomas Moss	771	24
Øksnevad Håkon Strømmen	1477	242
Øren Einar Magne Volda	622	12
Ørtoft Kai Kr.sand	1919	432
Østby Andreas OSS	1433	98
Østby Willy NKL	1036	56
Østenstad Berge Asker	2440	996
Østerberg Hugo OSS	2080	235
Østereng John P. Steinkjer	741	71
Østerhus Omar Ganddal	1782	377
Østgard Sverre Stjernen	1346	23

Østrem Robert Aalesund SL	625	105
Østrem Thore N.strand	1795	348
Øvergaard Anders Løten	1887	456
Øvergaard Jens Løten	1776	319
Øverås Alf Drammen	1922	507
Øverås Wilhelm Ganddal	1591	381
Øvrebø Fritjov Hauge	1042	19
Øvstehage Per Audun Lilleh.	1464	206
Øyan Arild NSSF	1208	127
Øyan Bård Sicilianerne	1435	11
Øyan Oddvar NSSF	1423	153
Øye Olav N.strand	1643	430
Øyen Svein T. Steinkjer SL	1262	13
Øyen Øyvind Elverum	1044	14

Å		
Aalmo Alexander Jevnaker	911	41
Aamodt Freddy Sarpsborg	1840	524
Aamodt Sigmund Tr.Hjems	1046	16
Aamodt Terje Sarpsborg	814	108
Aamodt Trond Tønsberg	1525	155
Aaneby Terje Sørum	1463	216
Aanes Kjell Harstad	1935	191
Aanestad Knut Randaberg	1497	128
Aanestad Knut M. R.berg	1256	108
Aanstad Magnus Kr.sund	1894	405
Aarland Stein Arild Stav.	2160	430
Aarskog Kjell-Einar NSSF	1230	70
Aartun Rune Sandnes	1628	289
Aarvik Sven Asle Stavanger	1342	248
Aarø Oddleif Tromsø	1207	209
Aarø Roger Rognan Molde	1509	164
Aas Bjørnar Caissa	1650	126
Aas-Johansen Jan Elverum	872	23
Aase Idar Fyllingsd.	1737	64
Aasen Kjetil Myrliid Sandane	1353	34
Aasgaard Frode Eidsvoll	1147	15
Aasliid Erik Volda	566	18
Aass Lasse Evje	1702	230
Anstad Tor OSS	2129	522
Arvoll Olav Bergens	1686	159
Asheim Erlend Molde	1016	17
Asland Oddvar Kr.sand	1374	74

- Unnskyld, jeg må visste da forvekslet sjøhesten og gullfisken med Deres springer og løper! (Ester Birmingham Mail.)

NORGES SJAKKFORBUND OG NORSKE MEIERIER

PRESENTERER

MELK GRAND PRIX
I SJAKK 1991-92

NY GRAND PRIX-SESONG BEGYNNER I AUGUST, MEN FRA NÅ AV HETER DET

MELK GRAND PRIX

Reglementet blir det samme som før. Fremdeles er vinneren den som scorer flest Grand Prix-poeng sammenlagt i inntil fire Elo-berettigede og inntil to hurtigsjakk-turneringer. Men for spillerne er sammenlagtpremiene høyere, og for arrangøren er avgiften redusert med 1/3 til kr. 20,- pr. senior og kr. 10,- pr. junior.

Søknad om godkjenning og terminfesting av turneringer sendes på fastsatt skjema til NSF gjennom den krets klubben tilhører. Søknader som kommer til NSF mindre enn tre måneder før arrangementsdato vil ikke bli godkjent. Allerede godkjente GP-turneringer i 1991-92 teller i Melk Grand Prix.

SAMMENLAGTPREMIER 1991-92

KLASSE MESTER:	① Kr 20 000	② Kr 10 000
	③ Kr 6 000	④ Kr 3 000
	⑤ Kr 1 000	

KLASSE 1, 2, 3 OG 4:	① Kr 4 000	② Kr 2 000
	③ Kr 1 000	

MELK OG SJAKK
HØRER SAMMEN

NORSKE MEIERIER

Lær sjakk

med Jonathan Tisdall

Etter at jeg begynte å skrive *Lær sjakk* igjen, har jeg ofte hatt den merkelige, men kjente følelsen av plutselig å se ting på en ny måte. Når man er på utkikk etter emner som egner seg til undervisning, kan idéene komme hvor som helst fra. En tur til London for litt siden ga mye tankenæring.

Under Watson, Farley & Williams-turneringen så jeg mitt snitt til å prate litt med den sterke unge (eks-)sovjetrusseren GM Alexander Khalifman, også om detaljer fra partiene hans. Det overbeviste meg på det sterkeste om at temaet for forrige *Lær sjakk* - variantregning - er enda viktigere enn jeg trodde. Derfor er det igjen tema for spalten.

Den andre tankevekkeren var mitt gjensyn med Shogi, japansk sjakk. Shogi er et svimlende dypt og mangesidig spill, trolig mye vanskeligere enn sjakk, og det ga meg en levende påminnelse om hvordan det er å føle seg forvirret og usikker. Hvor deilig det er å finne partier med kommentarer som forklarer strategien, hvor avskrekkelige varianter kan virke, hvor besværlig det kan være å notere ned trekkene riktig ved et slikt fremmed brett. Ikke desto mindre var det lett å skjønne at øvelse i å regne varianter var en helt nødvendig forutsetning for å bli bedre, særlig ettersom partikommentatorer sjelden forteller deg alt du vil vite...

La oss nå, med dette i tankene, bevege oss over til Khalifmans side av brettet for å se ham spille et av de beste partiene fra London-turneringen. Her finner vi dyp og presis variantregning i skjønn forening med en for edlet posisjonsforståelse. Prøv å forutsi noen av hans viktigste avgjørelser. Du synes kanskje det er litt drøyt å skulle følge i fotsporene til en talentfull 2640-spiller, men la deg ikke avskrekke: Selv om mange av variantene lodder ganske dypt, er de også forserte. Så snart du har peilet hjernecellene inn på riktig vei, lar problemene seg løse. Det som gjør Khalifman så spesiell, er at han raskt og presist

finner riktig kurs ved brettet.

Når du tvinger deg til virkelig å anstrenge deg for å finne ut i virvaret av mulige trekk, vil forståelsen for taktikk vokse, og husk: Ingen trening er forgjeves. For at du skal bli oppmerksom på, og kunne fordype deg i, de kritiske stillingene, er de markert med stoppskilt. For å hindre at du blir fristet til å kaste blikket på verdifull informasjon, bør du kanskje dekke over variantene med et stykke papir.

□ Nigel Davies-Alexander Khalifman ■
WFW (7), 1991

1.c4 e5 2.g3 Sc6 3.Lg2 g6 4.Sc3 Lg7 5.d3 f5

Åpningen utvikler seg til å bli en slags lukket Siciliansk i bakhand. Denne rolige strategiske åpningen er etter Davies smak, men Khalifman er heller ikke ukjent med kongebondeåpninger.

6.e3 Sf6 7.Sge2 0-0 8.0-0 d6 9.b3 Le6
10.Sd5

Sort truet med å åpne d-linjen med 10...d5, etterfulgt av press mot d3-bonden.

10...Dd7 11.Lb2 Lf7

Sort forbereder slag på d5 med hesten, og bringer løperen i sikkerhet.

12.f4?

Aggressivt, men det skaper svakheter i bondestillingen som gir sort overtaket. Dette blir selvfølgelig innlysende bare takket være Khalifmans glitrende behandling av stillingen. 12.Sxf6+ Lxf6 13.Sc3 ville være å foretrekke.

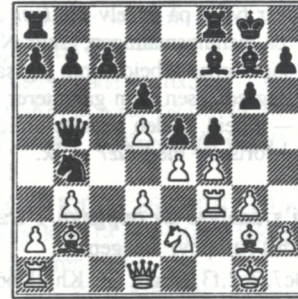
12...Sxd5 13.cxd5 Sb4! 14.e4 Db5!

Rett på sak, men truslene mot hvits bønder viser seg å være vanskelige å møte. Sort forbereder også en godt kamuflert taktisk sekvens.

15.Tf3

15.Sc1 Dc5+ 16.Kh1 (16.Tf2 fxe4 17.dxe4

exf4 18.Lxg7 fvg3) Dc2 er også godt for sort, ifølge Khalifman.

Med en snedig kombinasjon tar Khalifman et langt steg mot partiseier. Ikke bare har han funnet en fin idé: Med en serie finesser kryster han også størst mulig fordel ut av den. Ta deg tid til å tenke, og hvis du finner idéen, prøv å bearbeide den så grundig som mulig. Når du er klar til å gå videre, kan du forsøke å gjette på alle Khalifmans trekk, til og med trekk 20.

15...Sxd5!!

Nå har ikke hvit noe valg.

16.exd5 e4 17.Lxg7 exf3 18.Lxf8 Db6+!

Pinlig nøyaktig. For å hindre at sort slår på g2 med sjakk, må hvit lage flere svakheter. Denne første taklingen garanterer sort en bonde.

19.d4 fxe2 20.Dd2

Hvit må passe på den ynkelige d4-bonden. Sorts 18. trekk gjør det vanskelig for hvit å arrestere bonden på e2. Dermed vinner han tid også.

20...Kxf8!

Årvåkent. Poenget med det blir klart i det 23. trekket. Hvis du forutså dette trekket, og idéen bak det, så gi deg selv opptil flere klapp på ryggen. Khalifman stoppet midtveis i kombinasjonen for å regne gjennom variantene og sjekke hvordan han best mulig kunne forstørre fordelene. Jeg nevner dette for å understreke de praktiske sidene ved variantregning under et ordentlig parti. Hovedarbeidet bestod i å finne 15...Sxd5!, og de etterfølgende hovedvariantene. Finpussingen av kombinasjonen var viktig,

men kunne ha vært gjort senere (i det 18. trekket), men sort må finne Khalifmans finesser for fullt ut å realisere fordelene.

21.Te1 Te8 22.Kf2 Db5 23.Txe2 Lxd5

Dette ville ikke latt seg gjøre med kongen på g8. Khalifmans kløktige taktiske operasjoner har skaffet ham en bonde, men mye arbeid gjenstår før fordelene forvandles til et helpoeng.

24.Txe8+ Kxe8 25.Lf1 Dc6 26.Le2 Kd8
27.Lf1 b6

Partiet er inne i en rolig fase før teknikken overtar. Sort bygger nytt rede for sin omflakkende konge.

28.Db2 a5 29.a3 Kc8 30.b4 axb4 31.axb4
Da4 32.Le2 Kb7 33.Ke3 De8+

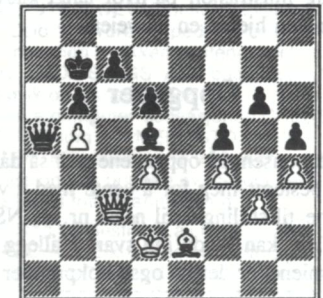
Sort vil resentralisere dronningen og deretter snuse etter svakheter på kongefløyen.

34.Kd2 De4 35.Dc3 Dg2 36.h4 Kb8
37.Ke1 Dg1+ 38.Kd2 Db1 39.Ke3 Da2
40.Kf2 Kb7 41.Ke1 h5 42.b5?!

Hvit burde forsøke å unngå dette. Han ser at mange av løpersluttspillene gir utmerkede remissjanser, men etter en grundigere inspeksjon oppdager Khalifman en elegant vinst.

42...Da5 43.Kd2

Nå kommer en enda mer vrien nøtt. Lat som om du er i en spillesituasjon (dvs tenk praktisk, heller enn overdrevent vitenskapelig) og svar på disse spørsmålene: Hvor lett er det å vinne løpersluttspill med bonde over? Hva slags sluttspill bør sort sikte seg inn på? Har hvit noe motspill? Dette er spørsmål som dukker opp helt automatisk i hodet til en så god sjakkspiller som Khalifman.

43...La2!!

43...Lb3 ville være en mer nærliggende fortsettelse, men etter 44.Dxa5 bxa5 45.Kc3 Ld5 (eller 45...Lf7 46.Kb2 Kb6 47.Ka3 Le8 48.Ka4) 46.Kb2 Kb6 47.Ka3 er sorts viktigste oppgave - å finne en invasjon rute for kongen - problematisk, om ikke umulig. Derfor så Khalifman seg om etter andre trekk. Det er ikke lett å bevise at hans avvisning av denne varianten er korrekt, men hans valg (som er svært vanskelig å oppdage) er den klart beste løsningen.

44.Ld3

44.Dxa5 bxa5 45.Kc3 d5 46.Kb2 Lc4 47.Lxc4 dxc4 48.Kc3 Kb6 49.Kxc4 c6 50.bxc6 Kxc6 og sort står til lett vinst i sluttspillet. Hvits bønder blir slukt mens kongen avledes av a-bonden. Nå inntar sorts løper c4 et tempo raskere enn i den foregående varianten, og han kan derfor fremtvinge bondesluttspillet.

44...d5 45.Dxa5 bxa5 46.g4(!)

Et siste, snedig forsøk på motspill som sort var nødt til å bli oppmerksom på i tenkepausen ved det 42. trekket. Det er farlig nok til at det overbeviste en av de tilstedeværende stormestrene om at Khalifman hadde bukket og stod til tap!

46...hxg4 47.Lxf5 gxf5 48.h5

Bondeforvandling er uunngåelig, men...

48...g3 49.Ke3 g2 50.Kf2 Lc4 51.h6 a4 52.h7 a3 53.h8D a2 0-1

Og hvit ga opp siden hans nye dronning ikke kan hanskes med a-bonden. Khalifman klarte ikke å skjule et lite smil da han hadde utført sitt 49. trekk, så fornøyd var han med sin stille og dysindige kombinasjon. En fabelaktig illustrasjon på hvor langt klare analyser kan hjelpe en på veien.

Oppgaver

Siden responsen på oppgavene var så dårlig, har jeg bestemt meg for å vente med å vise analysene til stilling 2 til neste nr. av NSB, slik at flere kan sende inn svar. I tillegg til bladpremiene er det nå også bokpremier å

hente. De løsningene jeg har mottatt er svært interessante og gir et godt grunnlag for videre diskusjon. Det deprimerende lave antallet innkomne svar tyder på at selv om *Lær sjakk* er populær på meningsmålingen, skyr NSB-leserne alt som ligner arbeid. Som jeg sa sist: Den eneste ingrediensen som garanterer suksess er — arbeid. Tiden vil vise om det er noen vits i å fortsette med *Lær sjakk*.

Dvoretiskij's analyse av oppgave 1 fra NSB nr.3: Psakhis-Jusupov, hengeparti:

(H: Kg3,De7,Bc2,f3,g4,g6, B: Kh8,Db6, Bd5,f6,g7,h6). Sort er i trekket og Dvoretiskij spør om hvit burde fremtvinge denne stillingen i hengepartiet. Han angir

1...Dg1+ og sier at her er det bare å anvende sunt folkeveit for å finne ut at det passive forsvaret 1...Db8 er håpløst. Dette er instruktivt. Med litt mer erfaring lærer man seg raskt at stillingene som oppstår dersom motstanderen velger et passivt forsvar, får man ta på sparket ved brettet, eller spare til slutt. Det er motstanderens aktive forsvar som er kritisk.

2.Kf4 Dh2+

2...Dc1+ 3.De3 eller 2...Dd4+ 3.Kf5

3.Ke3 De5+!

Man må være svært påpasselig for å se at bondesluttspillet er remis, men det er ikke vanskelig å se at det er sorts beste sjanse. 3... Dg1+ 4.Kd3! (4.Kd2 Dd4+ 5.Ke2 Dc4+ 6.Ke1 {6.Ke3 d4+ 7.Kf4 d3+ 8.Kg3 dxc2 9.Dd8+ Dg8 remis} 6...Dc3+ med trekkjentagelse) 4...Dd1+ (4...Df1+ 5.De2 er den typen vunnet sluttspill hvit drømmer om) 5.Kc3 Da1+ (5...Dxf3+? 6.Kb2) 6.Kb4 Db2+ 7.Ka5 Da2+ 8.Kb6 Db2+ 9.Ka6 Da2+ 10.Kb7 Db2+ 11.Ka8 Da2+ 12.Da7 vinner! En pen flukt.

4.Dxe5 fxe5 5.Kd3!

Det mest kompliserte. Bondesluttspillet som oppstår etter 5.f4 e4 6.c4 (6.Kd4 Kg8 7.c4 e3! {7...dxc4? 8.Kxc4 Kf8 9.Kd4 Ke7 10.Kxe4 Kf6 11.f5 vinner} 8.Kxe3 dxc4 går over i hovedvarianten.) 6...dxc4 7.Kxe4 (7.Kd4 e3! =) 7...Kg8 8.Kd4 Kf8 9.Kxc4 Ke7 10.Kd5 Kf6 11.f5 h5 12.gxh5 Kxf5 er kliss remis.

Hvis du så dette og konkluderte med at hvit ikke hadde noen grunn til å være fornøyd, har du rett, men det er ikke alt. Ekstra-poeng til dem som gransket:

5...Kg8 6.c4 e4+!!

Nå vinner både 6...dxc4+ 7.Kxc4 Kf8 8.Kd5 Ke7 9.Kxe5 og 6...d4 7.f4 for hvit.

7.fxe4 dxc4+ 8.Kxc4 Kf8 9.Kd5 Ke7 10.Kc6

A: 10.e5 Kd7 11.e6+ Ke7 12.Ke5 Ke8 13.Kd6 Kd8 14.e7+ Ke8 15.Ke6 h5 og sort forserer patt.

B: 10.Kc5 Kd7! beholder opposisjonen og remiserer som i partiet, men 10...Ke6? 11.Kc6 Ke7 12.Kc7 og hvit vinner, f.eks. 12...Kf6 13.Kd6.

10...Ke6! 11.Kc7 Ke7 12.e5

"Hvit må bruke opp et viktig tempo for å ta opposisjonen."

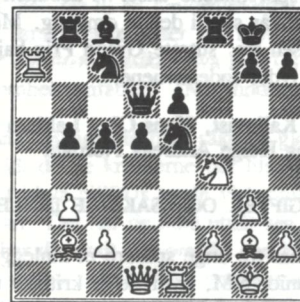
12...Ke8 13.Kd6 Kd8 14.Ke6

14.e6 vinner ikke, pga pattforsvar.

14...Ke8 med remis.

Dvoretiskij konkluderer med at Psakhis helt korrekt vurderte denne stillingen som remis og unngikk å gå inn i den. Dette er et godt eksempel som både viser en *praktisk tilnærming* til problemet (man konsentrerer seg om de kritiske variantene og finner forsvar gjennom eliminasjonsmetoden) og *gjennomgripende analyser*. Den lengste grenen, som begynner med 5.Kd3!, er en typisk kinkig variant som dukker opp akkurat når du trodde du hadde tenkt ut alt sammen.

Reprise på oppgave nr. 2 fra NSB 3/91. Sort trekker. Analyseforslag sendes NSB.

Sjakk for alle:

GAUSDAL-FESTIVALEN 91

med:

RUNDT 15 STOR- OG HENIMOT!
30 INTERNASJONALE MESTRE, !

i
PEER GYNT INTERNASJONAL 27/7-2/8 & GAUSDAL INTERNASJONAL 4-11/8, hvor også DU kan få være med!

Som vanlig begynner GRAND PRIX-sesongen på Gausdal, for 91/92 som: MELK GRAND PRIX, bedre sammenlagt premier enn før!

- * SKEI GP: 2-4/8, 5 runder
- * PEER GYNT OPEN GP: 5-9/8, 7 runder
- * JARL CUP GP: 10 & 11, 9 runder hurtigsjakk.
- * JARLELYNET 9/8
- * GAUSDALLYNET 10/8.

* Spillestedet GAUSDAL HØIFJELLSHOTEL, byr på ekstra SJAKK HEL-PEN-SJON fra kr. 300,- pr. døgn & person, dessuten begrenset antall SJAKK JUNIOR PENSJON!

* Hytter av TOPP standard på SKEI APPARTEMENT 500 m. unna, 3 rom + fullt utstyrt kjøkken. 4 senger, men mulighet til to ytterligere oppredninger. 2500 pr. uke. For enkeltpersoner 450 til 650. Dessuten rimelige, enkle hytter i SEGALSTAD SÆTER-området, hvor det også er campingplass, dagligvare-butikk & kafé.

* GAUSDAL HØIFJELLSHOTEL ligger i naturskjønne omgivelser, innendørs svømmehall, badstu, utendørs tennisbaner, minigolf m.m.

* Se forøvrig TURNERINGS-INFORMASJON.

— Denne annonse er betalt av: «SJAKKUTSALGET», Jomfrubrátveien 46 a, 1179 Oslo 11, ordre ekspederes som vanlig i sommer, men butikken er stengt juli/ august. STOR SALGSTAND både under NM på Gjøvik og Gausdal, med Den store computer-sensasjonen CHESS-MACHINE som slår MEPHISTO LYON! — for PC. Massevis av ny-innkommen litteratur. Be om vår prislister av 15. juni 1991, som sendes fritt på anmodning.

Påmelding, all bestilling av hotell, hytter: SK JARL, A. J. Eikrem, Jomfrubrátveien 46a, 1179 Oslo 11. Tlf. (02) 67 95 20.

DEBATT

Debatten omkring Åpne Junior-NM fortsetter. De to innleggene er forkortet av plass- og saklighetshensyn.

DE (STADIG LIKE) HØYE START-KONTINGENTENE I DET ÅPNE JR-NM

I sitt svar til vårt forrige leserbrev klagjør herrene Lauvås og Salamonsen NSFU's holdninger og formål med Det Åpne Jr-NM. Det må være oss tillatt å kommentere brevet, da vi er av den mening at noen av opplysningene/påstandene som gjengis lett kan misforstås.

Det er selvfølgelig riktig at startkontingentene i stormesterturneringene på Gausdal er differensiert etter spillestyrke. Men det er da heller ingen som har prøvd å kalle disse turneringene for norgesmesterskap! Reaksjonene ville nok ha vært sterke om man f.eks hadde døpt om Gausdal Troll Masters til "Det Åpne NM", med en startkontingent på 750 kr. for de med under 1800 i rating.

Vi er av den mening at sammenligningen med turneringer på Gausdal kun er relevant i ett tilfelle: Når man sammenligner med Det Åpne NM! Dette er også et "Åpent NM", også her spiller alle i en gruppe, og også her deltar det sterke utenlandske spillere. Startkontingenten? Den er på 200 kr. for junior og 300 for senior. Og da stilles det ingen spørsmål om rating. Hvordan er så forholdene i vårt naboland Sverige? Jo, startkontingenten i "Det Oppna JR-SM" er 200 kr. pr. spiller, uansett rating.

Årets åpne NM for Juniorer var det første norgesmesterskapet i historien hvor spillere i samme gruppe/klasse betalte forskjellig startkontingent. Mange oppfatter dette som en unaturlig utvikling. For selvsagt kan ingen nekte OSS/OSSU/OOS/OSU å arrangere en juniorturnering hvor hovedsaken er de beste, og hvor startkontingenten derfor er sterkt differensiert. Men da får man si det rett ut, og kalle turneringen noe annet. For noe

norgesmesterskap, åpent eller lukket, det er det definitivt ikke.

Så til våre uhøviske uttrykk: Hvis takhøyden i Sjakk-Norge ennå ikke er høy nok til at man kan kalle en spade for en spade og en skandale for en skandale, må det sies å være en beklagelig mangel på utvikling. Vi anser nok også at den gjengitte uttalelsen (som ikke var noen "spøkefull bemerkning") fra en representant for arrangøren, i dette tilfellet sier mer om arrangørens målsetning enn det som står fint formulert i den offisielle innbydelsen.

Ettersom det tydeligvis er avgjort at neste års mesterskap skal arrangeres i samme spor som årets, vil svarene på de følgende spørsmål forhåpentligvis avklare endel for potensielle deltagere:

1. Vil startkontingenten til neste år være lavere for kadetter og putter enn for juniorer, slik at man kan ha et visst håp om at mer enn 3 norske kadetter og 2 putter deltar?
2. Vil NSFU/arrangøren foretrekke at det deltar 40 1500-spillere som betaler 250 kr. hver, eller at det deltar 20 som betaler 500 kr. hver?
3. Hvilken gruppe er viktigst i det åpne Jr-NM 1992: Nordmenn med rating over 1750, nordmenn med rating under 1750, eller utlendingene?

Med disse spørsmålene anser vi debatten for avsluttet fra vår side i denne omgang. Med vennlig hilsen tre "sutrete Grand Prix-haier", som ellers lyder fødenavnene:

Tord Källqvist, Hans Olav Lahlum
og Helge Andreas Nordahl

STARTAVGIFTER OG USAKLIGE INNLEGG

I nr. 3/91 har tre unge spillere et innlegg om det åpne junior-NM, hvor de er kritiske til diskrimineringen av spillere med under 1500 i

rating, med hensyn til startavgiften. De viser også til en uttalelse fra en OSS-leder i den forbindelse: "Dessverre er det med en del dårlige norske juniorer i turneringen. Men de har virkelig fått betale for å være med!"

I sitt gjennomtenkte (?) svarinnlegg skriver Dag Lauvås og Sigurd Salamonsen (L & S), at sitatet er "en i verste fall privat spøkefull bemerkning". Her svikter logikken i det velformulerte innlegg. Man bør rimeligvis gå ut fra at sitatet i beste fall er en spøkefull bemerkning. I verste fall har vedkommende ment det i fullt alvor - dvs i klartekst uttrykt nettopp det meningsinnhold som L & S på en mer velformulert og skjult måte framlegger, nemlig at: "man primært ønsker å få samlet sterke utlendinger og (bredden av) den norske junioreliten." I dette sitatet har undertegnede satt parentes rundt "bredden av" og understreket "eliten", for på en bedre måte å få fram det budskap sitatet har. Poenget er jo at det i realiteten er meningsløst å snakke om "bredden av eliten".

Det er i den forstand at L & S har et velformulert innlegg. I et politikerliggende språk pakkes realitetene i deres budskap inn slik at de ikke åpent fremstår som angriperlige.

Mest grunn til å reagere gir imidlertid L & S når de hevder at kritikerne er usaklige, - fordi de bruker en del krafuttrykk som "totalt uspiselig" og "det mest groteske eksempel". Bruken av adjektiver og/eller kraftige uttrykk er ikke usaklighet. At noen finner nevnte startavgift "totalt uspiselig" er så absolutt relatert til saken og dertil fullt forståelig.

Hva som derimot er klart usaklig er følgende utsagn fra L & S: "At noen angriper NSFU for at man får til en juniorturnering i Norge som i første rekke retter seg mot junioreliten vinner om liten innsikt i hva NSFUs totale virksomhet omfatter." (Min understrekning).

Det har opplagt lite med saken å gjøre, hvorvidt de tre kritikerne har liten (eller stor) innsikt i hva NSFUs totale virksomhet omfatter. Det har de ikke uttalt seg om - tvert imot har de uttalt seg om det ene konkrete arrangement. Med denne type karakteristikk av motdebattantene, søker L & S å skaffe seg

et poeng i debatten - som ikke er saklig. L & S tar mannen og ikke ballen, og nettopp den slags er usaklighetens vesen.

Man blir sittende igjen med inntrykk av at de i fullt alvor har tatt opp i seg - det som redaktøren i Siciliansk Schakkblad uttalte spøkefullt: "Det er helt i orden at du skriver innlegg i bladet, forutsatt at det dreier seg om rene hyllningsartikler".

Hans Harpsen alias Tor Larsen
Sicilianerne

STARTAVGIFTENE I DET ÅPNE JR-NM

Først en kort kommentar til siste del av Tor Larsens innlegg om usaklige innlegg. Han påstår at Lauvås og Salamonsen tar mannen og ikke ballen når vi skriver følgende: "At noen angriper NSFU for at man nå får til en turnering i Norge som i første rekke retter seg mot junioreliten vinner om liten innsikt i hva NSFUs totale virksomhet omfatter". Denne setningen tar Larsen ut av et avsnitt bestående av 5 andre setninger som han muligens i farten ikke har lest. Dette avsnittet er et konkret svar på følgende spørsmål som Källqvist, Lahlum og Nordahl stilte: "Er toppsjakken viktigere enn tilbudet til bredden av norske sjakkspillere?" Det er svært nærliggende å tolke dette spørsmålet, sett i sammenheng med innlegget forøvrig, dithen at innskriverne mener at NSFU er mest opptatt av toppsjakk. At Larsen finner det usaklig at vi svarer på et konkret spørsmål er selvfølgelig originalt, men neppe særlig gjennomtenkt.

Så over til svarinnlegget fra Källqvist, Lahlum og Nordahl, hvor det så absolutt fremkommer synspunkter som bør diskuteres i fora hvor dette hører hjemme, f.eks. på årsmøtet i NSFU som avholdes på Gjøvik 7. juli. Før vi gir våre korte kommentarer til endel av de synspunkter som innskriverne gir uttrykk for, må vi understreke at det til enhver tid er det sittende forbundsstyret i NSFU som vedtar reglementet og rammebetingelsene for ÅJRN. Vi kan derfor ikke gi garantier for hvordan opplegget blir fremover.

* "Det åpne (senior-) NM" har de senere år

hverken hatt sterk nasjonal eller internasjonal deltagelse (med unntak av enkeltspillere).

* Startavgiften i NM i sjakk (Landsturneringen) er differensiert, idet deltagerne i Eliteklassen har fri startavgift.

* Årets ÅJRNM var så absolutt et åpent norgesmesterskap.

* Vi mener det kommende forbundsstyret bør vurdere å endre opplegget i tråd med "Det åpne danske juniormesterskap" som arrangeres med en lukket gruppe, og en åpen klasse. Dersom noe lignende blir lagt til grunn i ÅJRNM vil mye av behovet for differensierte startavgifter bortfalle. Hvis forbundsstyret ikke finner å kunne gå inn for dette, bør startavgiftene fortsatt differensieres etter rating - ikke alder.

For NSFU
Dag Lauvås
Leder

Sigmund Salamonsen
Turneringssjef

RUSSISKE SJAKKSETT

Brett, rullbare
(ruter 55x55) kr 35,-

Brikker
(kongehøyde 90 mm) kr 65,-
Sjakkur kr 110,-

Komplett sett kr 200,-

Porto og oppkravsgebyr kommer i tillegg. Henvendelse: Vadsø SK v/O.
G. Malin, Myrullvn. 10, 9800 Vadsø,
tlf.: 085 52806 (etter kl. 17).

Kommer
også
den til
Gjøvik?

Det er ikke for sent å angre...

Over 550 spillere er påmeldt til årets NM, men vi tar gjerne flere. For å oppmuntre til deltagelse har vi fjernet regelen om 40% tilleggsavgift fra 20. juni. Du betaler bare 20% tillegg uansett når du melder deg på. Kontakt Hans Olav eller Cato Lahlum, Bassengvn. 28a, 2800 Gjøvik. Tlf. 061 71398. Vi kan også sende deg gratis den informasjon du måtte trenge!

Fortsatt innkvartering

Vi har stadig igjen muligheter i alle prisklasser. Her finnes hotell, såvel som gjestegård, studenthybler og skoleovernatting. Ring vår innkvarteringsjef Per Hansen på tlf. 061 86211.

Husk registrering

Alle NM-deltagere må registrere seg i sekretariatet på

Gjøvik gård, enten fredag 5/7 kl. 20-22, lørdag 6/7 kl. 09-22 eller søndag 7/7 kl. 09-12.

Stormestermatchen Karpov - Agdestein 10.-13. juli

Norske Meierier er hovedsponsor for duellen mellom den mangeårige verdensmesteren og norgeshistoriens sterkeste sjakk-spiller. Partiene går i Gjøvik kino daglig fra kl. 14.30 (utsatt en halv time fra tidligere program) og med fortløpende mesterkommentarer i eget lokale ved siden av.

Anatolij Karpovs simultanoppvisning, mot 30 spillere fra store deler av landet, finner sted tirsdag 9/7 kl. 10.30 på Gjøvik gård. Et stort sjakk-show! NB:

De to siste plassene blir loddet ut inntil mandag 8/7 kl. 18.00.

Spennende avslutningshelg

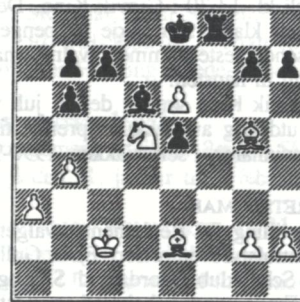
Hvis du likevel ikke kan avse en hel uke til sjakk-NM, så kom f.eks. den siste helga (12.-14. juli) og få med deg avslutningen av stormestermatchen, siste runde i NM, omvisning på Gjøvik gård, fotballkamper, grillfest lørdag kveld og NM i lunsjakk søndag fra kl. 10.30 (frammøte på Gjøvik gård innen kl. 10.00).

Info-telefon og daglig bulletin

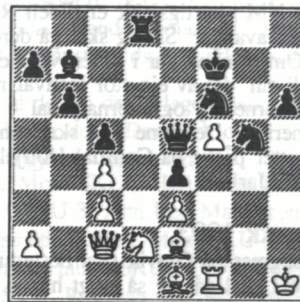
Informasjon om sjakk-NM under mesterskapet får du ellers gjennom NM-sekretariatet, tlf. 061 79517. Du som ikke er til stede, kan også få tilsendt den fyldige NM-bulletinen vår daglig under NM (9 nummer) ved innbetaling av 125.- til bankgiro 2010.07.39314.

Vi håper å treffe deg på Gjøvik!

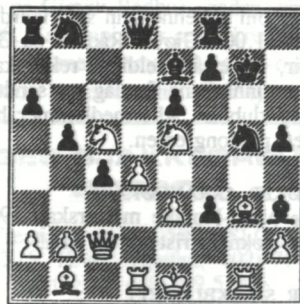
?? Kombinasjoner !!

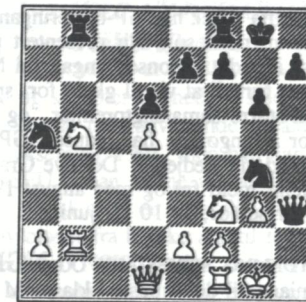
1. Kveinis - Mikenas
SSSR 1978

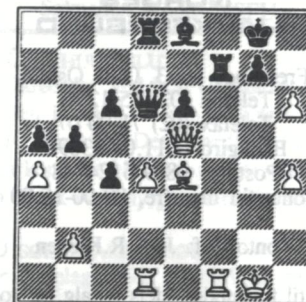
3. Ø. Dannevig - Chavannes
Lag-NM, finale 1991

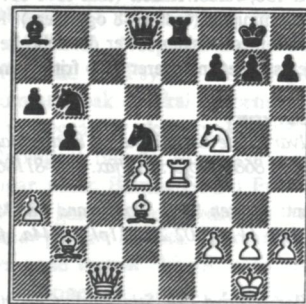
5. Lamparter - Green
Australisk M 1938

2. Berg-Hanssen - Gullaksen
Lag-NM, finale 1991

4. Gelfand - Lobron (var.)
Munchen 1991

6. Horowitz - Kevitz
New York 1931

Hvit er i trekket i nummer 1, 4, 5, og 6. Sort trekker først i de resterende stillingene. Svaret kan i blant være et relativt rolig trekk. Løsninger på side 44.

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

MELK GRAND PRIX 1991-92.

Som overskrifta viser, har GP-turneringane fått nytt namn, noko som blir presentert på annan plass i bladet. Sponsoringar frå Norske Meierier har ført til at vi, til glede for spelarane har fått større samanlagtpræmiar, og at vi til glede for arrangørane har redusert GP-avgiftene med ein tredjedel. Dei nye Grand Prix-avgiftene gjeld frå og med august 1991 og er: Kr 20 for senior, kr 10 for junior.

PREMIEUTDELING SERIESJAKK OG NGP

Pengepremiene til dei 4 beste i klasse M og dei 3 beste i øvrige klasser blir utdelt under

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Telefon (02) 15 12 41
Telefax (02) 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748
Kontortid man-fre, 09.00-15.00

Kontorsjef: Johs R.Kjekken

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

Forbundets medlemsavgift 1991 gjennom klubb:
Senior: Kr 150,-Junior/Kadett (født 1971-1977): Kr 75,- Lille-og miniputt (født 1978 og senere): Kr 30,-.
Direkte medlemskap koster det dobbelte.
Medlemsskapet inkluderer NSb fritt tilsendt.

SENTRALSTYRET

President: Ivar Brede Lie (Grane og Hattfjelldal SK), Bregneveien 7, 8680 Trofors, tlf/fax: 087 81106

Visepresident: Morten Sand (Nordstrand SK) Midtåsen 48A, 1166 Oslo 11, tlf: 02 281611p/336144a, fax: 02 420222a.

Kasserer: Per Nygård (SK Stjernen), Christiesgt 36, 0557 Oslo 5, tlf: 02 357788p/224560a.

Turneringssjef: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 02796839p/691950a.

åpningssermonien til NM på Gjøvik søndag den 7. juli kl. 13.30 i Gjøvik Kino. Dei 10 beste i kvar klasse som ikkje får pengepremie, vil få tilsendt neste nummer av Informator når dette kjem til hausten.

I Gjøvik Kino søndag den 7. juli vil det også bli utdeling av sjakkur i premie til alle avdelingsvinnarar i seriesjakk 1990-91.

NYE KRETSDOMARAR

Etter innstilling fra Reglementsutvalget har NSF's sentralstyre autorisert Eirik Gullaksen, Bergens Schakkklub (Hordaland SK) og Lars Sæther, Fredrikstad Schakskelap (Østfold SK) som kretsdomarar i norsk sjakk.

DE ÅPNE NM 1992

Det åpne NM i hurtigsjakk er tildelt Rogaland Sjakkrets/Stavanger SK og skal gå den 4-5. januar. Om planane går i orden vil mesterskapet bli ein del av ein stor festival med Melk GP-turnering og internasjonal tittel-turnering. Det åpne NM skal som vanleg gå veka etter påske på Gausdal Høifjellshotell i regi av SK Jarl.

NM I SJAKK 1993.

NSF's kongress på Gjøvik skal bestemme kvar NM i 1993 skal gå, og så langt har vi ein god søkjar, nemleg SK Stjernen i Oslo. I 1992 er det Kristiansund SK som er NM-arrangør.

NSF'S KONGRESS 1991.

Vi minner om at denne finn stad laurdag den 6. juli kl. 11.00 i Gjøvik Rådhus på Gjøvik. Sakspapir, det er årsmelding, rekneskap, budsjett og innkomne forslag, er sendt alle kretsar og klubbar. Alle medlemmer har møte og talerett på kongressen.

NSF SØKER ARRANGØRAR:

Det åpne Nord-Norske mesterskap 1992 (5.-8./6). Søknadsfrist var 1. mai!

UTEBLIR SJAKKBLADET?

1. Har du fornya medlemskapet i klubben?
2. Har klubbkasseraren sendt medlemslister og kontingent til forbundet?
3. Har du skifta adresse? Ved adresseendring bruk postverkets adressekort som går gratis i posten. Meld adresseendring i god tid!

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NY KRETSLEDAR

I Oppland SKU har Bjørn Iversen, 2840 Reinsvoll, tlf. 061-96327p, overtatt som kretsledar etter Henning Egede-Nissen.

NM FOR JENTER 1992

Dette arrangement er tildelt Bærum SKU og det skal gå den 31. januar til 2. februar 1992.

REPRESENTASJON SOMMEREN 1991

Øystein Dannevig, OSSU skal som beste norske spelar i Det åpne NM for juniorar representere NSFU i Det åpne danske junior-mesterskap den 27. juli til 4. august. Frydenberg Videregående skole fra Fredrikstad er tatt ut til å representere NSFU i Nordisk mesterskap for vidaregåande skolar. Mesterskapet går i Finland til hausten, dato er ikkje bestemt.

NSFU skal delta i den årlege 4-landskamp for jenter, i år går den i Danmark den 16-18. august. Følgjande lag er tatt ut: 1. Sheila Barth Berntsen, Moss SKU 2. Kristin Halvorsen, Stavanger SKU 3. Ann Iren Mathiassen, Eiker SKU 4. Kristin Kvam, Moss SKU 5. Nina Hagesæther, Hauge SKU 6. Gro Ferkingstad, Sevlund SKU. Reserver: 1. Linn Hagesæther, Hauge SKU 2. Else Selsås, Hauge SKU.

NSFUs ÅRSMØTE 1991

skal vere på Gjøvik Rådhus søndag den 7. juli kl. 10.00. Sakspapira er sendt kretsar og lokallag. Alle medlemmer har møte-og talerett. Møt fram og la demokratiet få ei sjanse.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: (02)15 12 41, Telefax: (02) 71 00 07.
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Dag Lauvås, Skaffellveien 5 B, 3070 Sande i Vestfold, tlf: (03) 806241a.
Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

NSFU SØKER NY REDAKTØR TIL FØRSTERADEN

"Førsteraden" er medlemsblad for NSFU og kommer ut med 16 sider 6 ganger i året. Avtale med nåværende redaktør går ut 31. desember 1991, men han har meddelt NSFU at han gjerne vil bli avløst tidligere. Redaktøren er ansvarlig for produksjon av bladet fra blanke ark til ferdig trykket blad. NSFU ønsker en avtale for minst ett, maksimum tre år. For ytterligere opplysninger kan du henvende deg til kontorsjef Kjekken på NSFUs kontor tlf. 02-15 12 41.

Søknaden sendes NSFU.

RUNE DJURHUUS SLUTTA

som sivilarbeidar ved NSFUs kontor etter endt teneste den 11. juni. Han har nå tent oss godt i nesten 10 månader. Dette medfører at bemaninga på kontoret blir redusert ei stund, men vi håpar å få tak i ein ny på ettersommaren.

NSFU SØKER ARRANGØRAR

NM for skolelag 1992, terminfesta til den 3-5. april, søknadsfrist 15. oktober 1991.

OBS! 12. OKTOBER 1991

Dette er dagen før årets TV-aksjon som i år heiter "ET NYTT LIV", og det er Norges Handikapforbund, Norges Blindforbund og Norsk Forbund for Psykisk Utviklingshemmede som står bak og skal ha pengane som blir samla inn. Også i år skal norsk sjakk vere med. Opplegget blir det same som i fjor, med turneringar innan Barnas Grand Prix og Kadett Grand Prix, gatesjakk og andre arrangement som kan gi pengar i kassa, og overskotet skal gå til det gode formål. Vi vil ha så mange sma og store arrangement som vi kan få til, og i terminlista har vi reservert laurdag den 12. oktober, men om det høver betre, går det også an å bruke søndag den 13. som er sjølv aksjonsdagen. Klubbar i NSF og lokallag i NSFU vil få tilsendt ytterlegare informasjon, men inntil vidare, sett i gang og planlegg!

Chess Informant 51 AVAILABLE NOW

The principle of Chess Informant:
games are annotated by players themselves

TOURNAMENTS

Reggio Emilia
Hastings
Wijk aan Zee
Linares
Dortmund
San Francisco
Amsterdam
Munchen
etc.
(the total of over 80
tournaments)

MATCHES

Gelfand - Nikolic
Timman - Huebner
Ivanchuk - Yudasin
Kortchnoi - Sax
Dolmatov - Yusupov
Short - Speelman
Dreev - Anand
etc.
(the total of 12 matches)

Encyclopaedia of Chess Openings
Volume E, second edition available now, too!

Chess
Informant

Terminliste for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 12. juni 1991

Dato	Arrangement	Melk GP	Arrangør
7-13/7	Landsturneringen - NM i sjakk 1991		Gjøvik SK
14/7	NM i lynsjakk på Gjøvik		Gjøvik SK

HØSTEN 1991

27/7-11/8	GAUSDAL SJAKKFESTIVAL 1991		
27/7-2/8	Peer Gynt International, GM-turnering		SK Jarl
2-4/8	Skei Grand Prix 1991	Melk GP	SK Jarl
4-11/8	Gausdal International, GM-turnering		SK Jarl
5-9/8	Peer Gynt Open 1991	Melk GP	SK Jarl
10-11/8	Jarl Cup 1991, hurtigsjakk	Melk GP	SK Jarl
23-25/8	Nordstrand Grand Prix i Oslo	M Melk GP	Nordstrand SK
30/8-1/9	Sjusjøsjakken 1991, hurtigsjakk		Lillehammer SK
31/8-1/9	Bodø Open	Melk GP	Bodø Sjakklag
1/9	Åpent Møre&R-mestersk. hurtigsjakk Molde	Melk GP	Møre og R SK
6-8/9	Skjærgården Grand Prix i Mandal	Melk GP	Mandal SK
13-15/9	NM for juniorlag i Trondheim		Arbeidernes SK
20-22/9	Det Åpne Rogalandsmesterskapet, Randaberg	Melk GP	Randaberg SK
20-22/9	Fosnacupen NGP 1991 i Kristiansund	Melk GP	Kr.sund SK
5-6/10	Eidsvoll GP	Melk GP	Eidsvoll SK
27-29/9	Kalott-turneringa 1991 i Hammerfest	Melk GP	Hammerfest SK
28/9	AskerSchladden 1991, hurtigsjakk	Melk GP	Asker SK
4-6/10	Oktoberturneringen i Bergen		Bergens SK
5-6/10	Torghatten Grand Prix 1991, Brønnøysund	Melk GP	Brønnøysund SK
6/10	Color Line GP, hurtigsjakk på Kielferga	Melk GP	NSF
12/10	Sjakk for årets TV-aksjon		Lokale arr.
18-20/10	Kristiansand Open	Melk GP	Kr.sand SK
25-27/10	KM for ungdom individuelt		Kretser NSFU
1-3/11	Stjernen Grand Prix i Oslo	Melk GP	SK Stjernen
2-3/11	Stjørdal Grand Prix 1991	Melk GP	Stjørdal SK
9-10/11	Seriesjakk		Lokale arr.
15-17/11	NM for ungdom individuelt, Bergen		Fyllingsdal.SK
22-24/11	Sandefjord Grand Prix	Melk GP	SK Caissa
29/11-1/12	KM-helg NSF, anbefalt dato		Kretser NSF
7-8/12	Seriesjakk		Lokale arr.

NB! Styrene i NSF og NSFU har vedtatt at sjakken også i år skal slutte opp om TV-aksjonen, og den 12. oktober er reservert for arrangement til inntekt for denne. Det medfører at KM individuelt i NSFU er flyttet til den 25-27. oktober, og reservert KM-helg for NSF er flyttet til den 29/11-1/12.

VÅREN 1992

3-5/1	Det Åpne NM i hurtigsjakk 1992 i Stavanger	Melk GP	Stav./Rogaland
17-19/1	Vadsøsjakken 1992	Melk GP	Vadsø SK
18-19/1	Seriesjakk		Lokale arr.
25-26/1	Namsos Grand Prix	Melk GP	Namsos SK
26/1	Moss Grand Prix, hurtigsjakk	Melk GP	Moss SK
31/1-2/2	NM for jenter i Bærum		Bærum

NORDSTRAND MASTER GRAND PRIX

23.-25. august på Lambertseter Gård. Inngår i Melk Grand Prix.

Det spilles 5 runder med betenkningstid 40 trekk/1½ t, 15 trekk/½ t og resten på ½ t.

Gruppeinndeling:

A: over 1750, B: under 1749.

Premiering:

Gruppe A:

1. premie kr. 4.000,-
2. premie kr. 2.000,-
3. premie kr. 1.500,-
4. premie kr. 1.000,-

Gruppe B:

1. premie kr. 2.000,-
2. premie kr. 1.500,-
3. premie kr. 1.000,-
4. premie kr. 500,-

Beste fra kl. I i gr. A: kr. 500,-. Beste fra kl. III og IV i gr. B: kr. 500,-

Startavgift:

IM fri, senior kr. 250,-, junior kr. 175,-.

Spilleplan:

Fredag 23.08	1. runde	kl. 19.00 - 24.00
Lørdag 24.08	2. runde	kl. 10.00 - 15.00
	3. runde	kl. 15.30 - 20.30
Søndag 25.08	4. runde	kl. 10.00 - 15.00
	5. runde	kl. 15.30 - 20.30

Påmelding:

Til Kåre O. Johansen, Kaptein Oppegårdsvei 17, tlf. 28 44 08.
Seneste fremmøte: Fredag 23.08 kl. 18.30.

Løsninger på kombinasjonene fra side 39.

1. 1.Sxc7+! Lxc7 2.Lb5+ 1-0
Lett nok - hvit fjerner en forsvarsbrikke (c7).

2. 1...Sc4 2.Tc2 (2.Tb3 Txb5 3.Txb5 Sce5 og sort kommer frem til h2, eller 2.Tb4 Sce3!) 2...Sce3! 0-1 Med gaffel på Dd1 og matrusel på g2.

3. 1...Td3! 2.Tf2 (Hvit har ikke noe forsvar mot denne invasjonen som ødelegger det lille som er igjen av kongestillingen: 2.Lf2 Dxf5 eller 2.Lxd3? exd3+.) 2...Txe3 3.Sf1 Th3+ 4.Kg1 Th4 (4...e3 5.Th2 Txb2 6.Sxh2 Sh3+ er en like effektiv avslutning.) 0-1

4. Denne stillingen kunne oppstå dersom Lobron hadde valgt å prøve ..Dd6 i stedet for

...gxh6. Han hadde nok sett den stygge varianten:

1.Txf7! (Sorts svar er forsert. 1.h7+ Kh8 2.Txf7 Lxf7 3.Dxd6 Txd6 4.Tf1 Txd4 er ikke like klart.) 1...Dxe5 (1...Lxf7?? 2.Dxg7 matt) 2.h7+ Kxf7 3.dxe5! (Poenget - sort kan ikke gå tilbake for å stoppe h-bonden.) 3...Txd1+ 4.Kf2 1-0

5. 1.Sc6!! (Hvit forbereder dobbeltsjakk med et voldsomt utrenskningsoffer.) 1...Sxc6 2.Dh7+! (Poenget. Nå et skinnoffer for å rydde veien for dobbeltsjakken.) 2...Sxh7 3.Le5+ Kh6 4.Lg7+ matt 1-0 Dette var den mest soleklare vinsten; 2.Le5+ Sxe5 3.Dh7+ Kf6 4.dxe5+ kombinerer de samme temaene og leder også til seier, men ikke like beslutsomt.

6. 1.Dg5! (Hvit utoytter sorts svake 8. rad til å inntra kongefløen.) 1...g6 2.Dh6 gxf5 3.Tg4+! (Et offer sort ikke kan la være å motta. Raseringen av kongefløen fører til en standardmatt.) 3...fxg4 4.Lxh7+ Kh8 5.Lg6+ Kg8 6.Dh7+ Kf8 7.Dxf7+ 1-0

Sjakk og Fotball II

De av dere som leste Dagbladets intervju med Erik Thorsvedt like før den engelske cupfinalen (18/5) bet dere nok merke i dette:

D: Hva og hvem ville du helst hatt med på en øde øy?

E.T.: Jeg er programforpliktet til å si kona, men hun spiller ikke sjakk. Så derfor måtte jeg hatt med et elektronisk sjakkspill i tillegg.

Kanskje tiden er inne til å lage en oversikt over sjakkspillende kjendiser i Norge?

SJUSJØSJAKKEN

Lillehammer Schakselskap innbyr til "Sjusjøsakk" på Sjusjøen Fjellstue 30. august - 1. september 1991. Det er trettende gang vår tradisjonsrike høytjellsturnering avvikles på Sjusjøen Fjellstue, og tjuerførste gang totalt med høytjellssjakk. Det vil som vanlig bli utdelt 5-, 10-, 15-, og 20-årsplaketter.

Alle tidligere Nevra- og Sjusjødeltakere, ektefeller, venner, venninner samt andre sjakkinteresserte av alle spillestyrker, ønskes velkommen til en week-end med sjakk, hygge og konkurranse både inne og ute. Rindalsholts vil også i år ha et tilbud for de som ikke sitter bøyd over sjakkbrettet.

Etter middag fredag kl. 19.00 blir det som vanlig lunsjakk. Lørdag og søndag spiller vi 7 runder klasseinndelt hurtigsjakk, 45 min. pr. spiller pr. parti. Stort premiebord med like premier i alle klasser. Vi er ferdige ca. kl. 17.00 søndag.

Sjusjøen Fjellstue ligger 22 km øst for Lillehammer. Hotellet har plass til ca. 130 gjester. Vær tidlig ute med påmeldingen, det blir fulltegnet hvert år. Mange koselige salonger, bordtennisrom, badstuer og en over 200 år gammel peisestue. Hotellet har alle rettigheter. God mat.

Pensjonspris: kr. 1050/850 (m/u dusj/WC) som dekker to overnattinger og alle måltider f.o.m. middag fredag t.o.m. lunsj søndag. Barn under 12 år halv pris.

Startkontingent: kr. 150/75 (juniorer).

Påmeldingsfrist: Tirsdag 1. august. Avbestillinger må meldes til hotellet senest 22. august, telefon (065) 63413.

For påmelding og informasjon: Ring eller skriv til Knut Tangen, Bømersgt. 9, 2600 Lillehammer, tlf. jobb (062) 66564 eller privat (062) 52510.

Jeg ønsker å være med på Sjusjøsjakken 1991.

Vennligst reserver plass på hotellet for

..... personer,
derav
alder
..... barn
.....

Navn: .....

Adresse: .....

Klubb: .....

Tlf.: .....

Sendes Knut Tangen, Bømersgt. 9, 2600 Lillehammer.

Turnerings- informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder,
gr = grupper

7.-13. juli: Landsturneringen, Gjøvik

14. juli: NM i lunsjakk, Gjøvik

27. juli - 2. aug.: Peer Gynt International Se annonse s. 35

2.-4. aug.: Skei Grand Prix Melk GP
SS: Gausdal Høifjellshotel. 5 r. 40tr/1½ t, ½ t
resten av partiet. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/125.
PP: A: 1500/100/600. B: 800/600/400 m.m.
PI: Arnold Eikrem 02-679520 (062/28500
Gausdal). Se ellers egen annonse s. 35.

4.-11. aug.: Gausdal International
Se egen annonse s. 35

5.-9. aug.: Peer Gynt Open Melk GP
SS: Gausdal Høifjellshotel. 7 r. 40 tr/2 t, ½ t
resten av partiet. Alle i en gruppe. SA: 250/
150. PP: 1500/1000/800/500 PI: Se s.35.

10.-11. aug.: Jarl Cup Melk GP
SS: Gausdal Høifjellshotel. 9 r. 30 min. pr.
spiller pr. parti. Alle i en gruppe. SA:
225/125. PP: 1500/100/700/400. PI: Se s. 35

23.-25. aug.: Nordstrand Master GP
Se egen annonse s. 44
Melk GP

30. aug.-1. sept.: Sjusjøsjakken
Se egen annonse s. 45

31. aug.-1.sept.: Bodø Open Melk GP
SS: Norrøna hotell. 5 r. 1½/40, ½/15, ½ t
resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. PP: A:
1500/700/300, B: 800/400/200. Innkvartering:
Norrøna hotell. F: 9.15. PI: Kjell Brunnes, tlf.:
081-37235a/081-22981p og Ole Kristiansen
081-27028a/081-10208.

**1. sept.: Åpent Møre- og Romsdals-
mesterskap i hurtigsjakk Melk GP**
SS: Knausen Hotell og Motell, Molde. 6 r. 30
min. pr. spiller pr. parti. 2 gr. o/u 1500. SA:

120/60. PP: A: 500/300, B: 400/200 v/ min.
30 delt. F: kl. 11.00. PI: Magnus Aanstad,
tlf.: 073-74051p/073-11300a og Eilif Odde,
tlf.: 073-25762/073-77811a.

6.-8.sept.: Skjærgården GP Melk GP
SS: Tregde Marina (i Mandal). 6 r. 1½ /40,
½/15, ½ t resten av partiet. 2 gr. o/u 1500.
SA: 220/150. PP: A: 1200/800/500, B:
800/500/300 v/ min. 50 delt. F: senest kl.
18.30. PI: Innen 4/9 til Ulf Backstrøm
043-62879p/62067a og Rune Dybesland
043-91814p/90622a/91631fax.

**13.-15. sept.: NM for juniorlag
i Trondheim**

**20.-22. sept.: Det Åpne Rogalands-
mesterskap Melk GP**
SS: Randaberghallen. 6 r. 40tr/1½ t, 15tr/½t,
½t resten av partiet. 3 gr. A: over 1750,
B: 1250-1750 C: under 1250. SA: 200/100.
PP: A: 1500/1000/500. B: 800/ 500/300.
C: 800/500/300 v/ min. 70 delt. 1/3
premiering. PP: Arild Haugen, 04-541150

20.-22. sept.: Fosnacupen Melk GP
SS: Grand Hotell, Kristiansund. 6 r. 1½t/40
tr, ½t/15 tr, ½t resten. 2 gr. o/u 1500. SA:
200/100. PP: A: 1200/800/500, B: 800/500/
300 v/ min 40 delt. F: 18.30. PI: Eilif Odde,
tlf. 073-25762p/073-77811a, Svein O Solem,
tlf. 073-28951p/073-77277.

Postsjakkturneringer (6 partier)

Nye grupper settes i gang
kontinuerlig. Informasjon om
medlemsskap og påmelding:
Norges Postsjakkforbund v/sekretær
Henrik Sjø, Lutvannsveien 7,
0676 Oslo 6,
Tlf: 02 321117p/06 807620a.

Ny «Sjakk-trener» fra NSF!

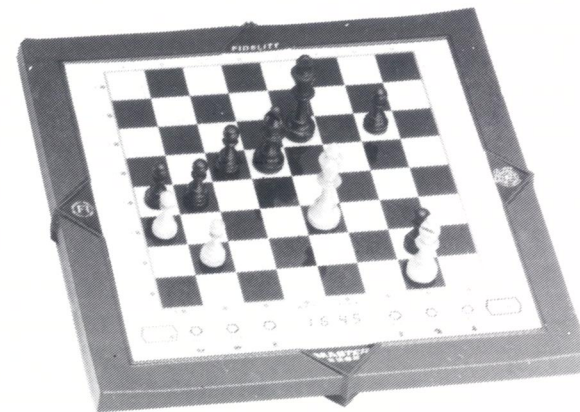
Etter suksessen med forbundets sjakk-computer Mach 2C er det naturlig at årets etterfølger he-
ter Mach 3. Denne nye computeren har tilleggsbetegnelsen Master 2265, fordi den som første
computer oppnådde offisiell amerikansk Master-rating (Over USCF 2200).

Mach 3 har allerede vakt oppsikt verden over med sine ypperlige prestasjoner i store sjakk-
turneringer. At gode computere spiller taktisk godt i kompliserte stillinger er nok kjent for de fles-
te, men Mach 3-programmet har i tillegg også en posisjonell forståelse som er imponerende.
Og med et åpningsbibliotek på 28000 trekk så vil du med en Mach 3 ha en glimrende «døgnet-
rundt» treningspartner i huset ...

NB! Når det gjelder prisen så har NSF denne gangen virkelig klart det: Mens Mach 3 i Sveri-
ge koster SEK 4195 (ca 4400 norske), så kan forbundet utrolig nok tilby Mach 3 for **Kr 2990,-!!**
(inkl. transformator). Ved bestilling sendes **kr 350,-** til Norges Sjakkforbund, og levering og ga-
ranti (2 år) skjer via importør Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Mach 3:

- Offisiell rating 2265 (USCF)
- Nytt stilig kabinett
- Åpningsteori på 28000 trekk
- 33 faste spillnivåer
- Uendelig antall selvvalgte
turneringsnivåer
- 8 nivåer for lyn- og hurtig-
sjakk med klokke
- 8 nivåer med redusert spil-
lestyrke
- Spesialnivåer for matt-opp-
gaver, analyser og post-
sjakk
- Vurderer stillingen under
partiet
- Hele partiet kan enkelt spil-
les om igjen
- Batteri og nettdrift
- Norsk bruksanvisning
- Pluss mye, mye mer

For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund (02) 15 12 41.

Vennligst send 1 stk Mach 3..... Oppkrav kr 2640,- pluss porto

Navn: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 6 mnd á 385,- (+ 345,-)

Adresse: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 12 mnd á 215 (+ 615,-)

Postnr/Sted: ..... Personnr: ..... Tlf: .....

Kr 350,- er send Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5 12 47 48 Vedlagte sjekk
(Klipp ut talongen og send til til Norges Sjakkforbund)